Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

NHẬT BÁO NGHỊ LUẬN CHANH TRỊ KINH TẾ XÃ HỘI VĂN HÓA

Tự Do

TIẾNG NÓI CỦA NGƯỜI VIỆT TỰ DO

Chủ nhiệm : KIỀU-VĂN-LÂN — Tổng Thư ký tòa soạn : LÊ-VĂN-TIẾN

Báo-quán : 25-27-29, Võ-Tánh — Saigon — Hộp thư số 653 — Điện thoại tự động 25.521

Năm thứ Chín.—Số 1.739 Thứ Bảy 29-12-62 (3 th. 12 (th.) Nhâm-Dần) Giá 2 đ.

- Cộng sản Bắc Việt hoạt động quân sự rào riết tại bờ sông Bến Hải
- Trung Cộng lại tiếp gọi Ấn Độ thương thuyết.- Ấn Độ chấm dứt tăng cường.- Ô. Harriman giải thích vì sao Trung Cộng nguy hiểm hơn Nga Sô
- Kiểm soát để nâng cao giá trị Tư thục.- Bộ Giáo Dục mong Bộ Quốc Phòng thông cảm trong việc động viên để nền giáo dục đỡ thiếu giáo viên

Hôm nay, Uỷ Hội Quốc Tế ở Lào đi điều tra Việt Cộng tại Sầm-Nưa

Chỉ điều tra quanh một làng và cuộc điều tra được báo trước

- Ông HARRIMAN : Nga ít nguy hiểm hơn Trung Cộng.
- HÀN QUỐC: Tướng tá đương nắm quyền, sẽ ra tranh cử.

Chu ân Lai kêu gọi Ấn Độ thương nghị

(AFP) 27-12.— Hôm nay, Chu ân Lai tuyên bố rằng tình hình ở biên giới Ấn độ Trung cộng đã bớt căng từ khi vệ binh biên giới rút khỏi đọc biên giới» và tiếp : «Bây giờ, chính là lúc Ấn nên ép dụng những biện pháp tương tự và mở cuộc thương nghị».

Đồng thời, nữ Thủ tướng Tích lan tới Mã lai hôm thứ năm, tỏ ý mu chắc ở sự thành công của hội nghị sắp mang hòa bình ở Bắc Ninh và Tây độ ly hầu giải quyết vấn đề tranh chấp biên giới Ấn độ Trung cộng.

Ấn Độ quyết định tăng cường

(AFP) 27.12.— Lúc tiếp một phái đoàn các nhà lãnh đạo đảng xã hội « Praja », thủ tướng Nehru nói : « Dân tôi quả sự cố gắng của các cuộc gia trung để lập vòn hợp ở Colombo để giải quyết cuộc tranh chấp ở biên giới ở Ấn Độ — Trung cộng như thế nào đi nữa, chính phủ Ấn quyết định tăng cường tiềm lực phòng thủ trong nước.

Sau khi cho rằng những đề nghị Colombo có tính cách « mơ hồ », ông Nehru nói rằng ông không thể có lời tuyên bố gì và vấn đề này trong khi thủ tướng Tích Lan sẽ đến Ấn trong vòng hai tuần lễ nữa.

Hội nghị Rawalpindi

(AFP) 27-12.— Trong phiên nhóm đầu của hội nghị Ấn-Hồi và Cochemire khai mạc tại Rawalpindi hôm thứ năm, hai trưởng phái đoàn đã tuyên bố lập trường của hai chính phủ đối với vấn đề tranh chấp.

Trưởng phái đoàn Hồi Zulfiear Ali Bhutto đã nhắc rằng chỉ có đoạn đầu quyết nghị của Hội Đồng Bảo an được thi hành nhưng «vì nhiều lý do không cần nhắc lại lâm gần 15 năm nay không có một tiến triển nào đáng ghi, giúp tiến tới một cuộc trưng cầu dân ý tự do và vô tư». Đoạn, trưởng phái đoàn Ấn Sardar Swarn-singh nhấn mạnh rằng vấn đề Cachemire gửi một địa vị chính trong cuộc thảo luận nhưng cần nhiều vấn đề khác cần phải giải quyết.

Ông tuyên bố rằng các vấn đề ấy chưa giải quyết được đã vì hai bên thiếu thiện ý và không chịu thông cảm nhau.

Ô. Harriman tuyên bố

(AFP) 26-12.— ô. Averell Harriman, thứ trưởng ngoại giao Mỹ, tuyên bố với báo chí rằng Trung cộng công khai có gắng giành của Nga quyền lãnh đạo phong trào cộng sản.

Ông nói thêm : « Mặc dầu hai đại cường cộng sản muốn phá hủy mọi điều mà chúng ta tin tưởng và muốn xích hóa thế giới, Trung cộng có một quan điểm ngày hiểm hơn và lâu ngày chây thắng có thể trở thành mối đe dọa và nguy hiểm nhứt đối với thế giới tự do ».

Cuộc điều tra ở Ailao bắt đầu

TIN MỸ. — Ngoại trưởng Ai Lao Quinim Pholsena và ông Pheng Phongsavan đã tới Hồng Kông sáng 26-12 để bắt đầu cuộc điều tra tại Ai Lao đã thỏa thuận trước cuối năm nay để xem các bộ đội ngoại quốc có thật vẫn còn có mặt ở vùng đông bắc Ai Lao hay không.

Ông Quinim Pholsena và ông Avtar Singh, người Ấn Độ, chủ tịch ủy hội đã ấn định rằng ủy hội sẽ đến làng Ban Fân Fân trong tỉnh Sầm Nưa để điều tra từ ngày 29 đến 31-12 này.

Ra khỏi quân đội để làm Tổng thống

(UPI) 27-12.— Trung Tướng Chung Hi, quyền tổng thống Đại Hàn, loan báo hôm nay rằng ông sẽ tham gia một chánh phủ dân sự sắp được thành lập.

Tướng Pak Chung Hi cho biết rằng ông có thể sẽ tranh cử tổng thống nếu ông được chánh đảng của ông ủy nhiệm. Chánh đảng ấy đang được thành lập.

Ông cũng nói rằng tất cả các nhân viên trong quân nhân hiện nay cũng sẽ rời khỏi quân đội để tranh cử vào quốc hội trong cuộc tổng tuyển cử mùa xuân sắp đến.

Quyên tặng phẩm ủy lạo đầu Xuân cho các chiến sĩ và cô nhi quả phụ

SAIGON. — Ông Trương vinh Lễ Hội Trường Hội Bảo trợ Chiến sĩ và Gia đình tiết nghĩa nhân danh Ban Quản trị Trung ương vừa gửi lời kêu gọi đồng bào các giới gửi quà ủy lạo đầu Xuân cho các chiến sĩ Quân đội Đào an, Đầu vệ, Thanh niên đang chiến đấu trên khắp các mặt trận và các thương phế binh, gia đình các cô nhi quả phụ của các chiến sĩ đã hi thân nơi chiến địa.

Các tặng phẩm biểu tiêu có thể gửi thẳng đến trụ sở ủy : Tại Saigon Phòng Thương Mại, 26 Tô Xương, 34 Phạm đăng Hưng, 120 Triệu quang Phục (Cholon). Các tỉnh lại trụ sở của Hội. Ngoài ra Trung ương không phải người nào đến tận nhà thu tiền và tặng phẩm cả.

Võ nguyên Giáp phản đối

Theo Đài Mỹ, tướng Võ Nguyên Giáp của Việt Cộng đã lên tiếng phản đối sự sự hiện diện của các cố vấn Mỹ tại Việt Nam Cộng Hòa.

Võ Nguyên Giáp quên mất rằng Việt Cộng đã tuân lệnh Nga Hoa đã vi phạm đất Lào và đầy mát quân vào Nam Việt. chủ tịch ủy hội quốc tế kiểm soát tại Ai Lao đã thỏa, thuận rằng ủy hội sẽ có gắng điều tra trước cuối năm nay để xem các bộ đội ngoại quốc có thật vẫn còn có mặt ở vùng đông bắc Ai Lao hay không.

Ông Ngô trưởng Giáo Dục giải thích tại Quốc Hội

Kiểm soát để nâng cao *giá trị Tư thục*

- Tỷ lệ học sinh Trung học tư thục toàn quốc là 56,81 % so với tổng số.— Bộ Giáo Dục mong Bộ Quốc Phòng thông cảm và việc động viên để giảm nhẹ tình trạng thiếu giáo viên.

SAIGON — Sáng 27-12, ông Trương công Cừu, Bộ Trưởng Giáo Nhiệm Văn hóa Xã hội đã đến Quốc Hội giải thích chương trình và hoạt động Bộ Giáo Dục Nhiệm Văn hóa Xã hội. Vấn đề này được ông Đân biểu Ngô Hữu Thới nêu lên theo đề bài sau : « Bộ Giáo Nhiệm Văn hóa Xã hội đã đạt được những kết quả gì trong việc phát huy hoạt động Văn hóa và Xã hội; và quý Bộ đã trù tính ra sao, chương trình hoạt động trong năm 1963 ? »

Ông Bộ Trưởng Giáo Nhiệm tỉnh bày đầu tiên là chủ trương và đường lối của Bộ, đoạn được qua việc thành lập tổ chức Trung tâm Quốc gia Khảo cứu Khoa học. Cuối cùng, ông Bộ trưởng nói đại cương về chương trình hoạt động năm sắp tới.

Đến 10 giờ, giáo sư Nguyễn quang trình, Bộ trưởng Quốc gia Giáo dục đến Quốc hội để giải thích vấn đề hiểu quan đến các tư thục do ông Đân biểu Hà Văn Kỳ Trần đã nêu lên. Ông Đân biểu Hà Văn Kỳ Trần nhấn mạnh rằng hiện nay các tư thục đóng một vai trò quy lớn quan trọng Vì vậy, ông Đân biểu nêu lên câu hỏi Bộ trưởng thì biết : 1) Việc kiểm soát các tư thục bắc tiểu học và trung học đã thiếu, ông có sao với tầm quan trọng đó các trường ấy và 2) quy chế hành nghề của các giáo sư và giáo viên tư thục.

Để trả lời câu hỏi đầu tiên, ông Bộ trưởng Giáo dục nhấn mạnh sự quan trọng của ngành tư thục, sự thanh lập Nha Tư thục, đoạn nói đến cơ quan kiểm soát, mục đích đầu việc kiểm soát và công cuộc đã thực hiện, công như số liệu phép đã áp dụng đối với một số tư thục phạm lý luật.

Vai trò quan trọng của ngành Tư thục

Tới ngày 30-11-1962, ông Bộ trưởng cho biết trong toàn quốc có 316 trường học Tư thục (130.585 học sinh) so với 121 Trung học công lập (79.276 học sinh) và 672 Tiểu học tư thục (181.747 học sinh) và 2.205 sở cấp (145.096 học sinh) so với 4.425 trường Tiểu học và sở cấp công lập (1.178.760 học sinh).

Tỷ lệ học sinh Tư thục Trung là 56,81% so với tổng số học sinh Tư ng học toàn quốc, và tỷ lệ học sinh Tư thục Tiểu học là 21,75%.

Riêng tại đô thành, tỷ lệ này cao hơn. Ông Bộ trưởng cho biết Đô thành có 94 Trung học Tư thục (59.875 học sinh) so với 8 Trung học công lập (19.194 học sinh) và 184 Tiểu học (63.752 học sinh) 477 sở cấp (.0.132 học sinh) so với 40 Tiểu học và sở cấp (119.472 học sinh). Tỷ lệ học sinh Trung học Tư thục so với học sinh toàn quốc là 75,65%, và tỷ lệ học sinh Tiểu học tư thục là 44%.

Vì sự quan trọng ấy nên Bộ Quốc gia giáo dục đã cho ý đặc biệt, cuối năm 1961 đến nay. Sau khi cho biết năm 1958 Nha học Chánh Phủ chưa có một cơ quan Trung ương để chăng và các tư thục, ông Bộ trưởng Giáo Dục giải thích tại Quốc Hội

Cộng sản Bắc Việt hoạt động quân sự rào riết ở bờ Bắc vĩ tuyến 17

- Cả năn quân sự Trung Cộng lăng sáng ở bờ Bến Hải bên kia.
- 105 vụ vi phạm của V. C. trong tháng 11-62 trong khu phi quân sự.

SAIGON: — Phái đoàn Việt Nam gian đình với Ủy hội Quốc tế Kiểm soát Đình chiến loan tin rằng mọi hoạt động 11 vừa qua, bộ đội Việt cộng đã trắng trợn vi phạm đến 105 lần qua chế độ phi quân sự. Phái đoàn đã thông báo cho Ủy Hội những việc sau đây :

Ngày 1-11, hồi 8g50, 8 quân nhân trong bộ đội Việt Cộng đã đặp thuyền đi từ Hà Xá qua Đạo

(Xem tiếp 3 trang 4)

V. C. bắt trẻ con đi rồi truyền đơn

Điều không oán hận, sẽ Mỹ chăng thì Nên.

TRÚC GIANG.— Trong đêm Giáng Sinh vừa qua, Thanh niên chiến đấu ấp chiến lược Mỹ Hòa ở ngoại ô châu thành thị xã Trúc Giang phục kích bắt được tại trên một thiếu niên đang vãi truyền đơn Việt cộng.

Trước mặt nhà chức trách, cậu bé này khai tên là Nguyễn văn Sinh 15 tuổi, học sinh đã đạt lớp 1 trường tư thục tại thị xã Trúc Giang. Sinh cho biết truyền đơn này do một tên Việt cộng xúi dục và cưỡng ép đi rải, nếu không rải, chúng sẽ thủ tiêu. Do đó tên Sinh đành liều quàng dai xuống đường ở chỗ vắng, khu ngã ba Thanh niên chiến đấu bắt được.

H.TR

Chu thiết lộ gần Mộ Đức bị mìn phá nghiêng

- Giao thông xe lửa tạm gián đoạn đến Quảng Ngãi.— Trong các cuộc hành quân của ta, V. C. bị phá hủy nhiều trại, mất khá nhiều quân trang, lương thực.

Biệt khu Thủ đô— Vừa tách VÙNG CHIẾN THUẬT I Địa bàn hoạt động là tỉ.

QUẢNG NGÃI. — Vùng chiến thuật 2 ; Ngày 27-12,hồi 23 giờ 15, V.C. đặt mìn phá cầu thiết lộ ở xóm cả b quân Mộ Đức 4 cây số. Cầu bị nghiêng, lưu thông tạm gián đoạn.

Cuộc hành quân An Lão I, vừa tới mưa lớn, nước sông lên cao nên gặp nhiều trở ngại. Ta bắn 8 V.C phá hủy 160 cây nhà kg 12 ste, thu hoa 2 tấn gạo,200 kỷ muối. Ta có 1 binh sĩ tử thương và 6 bị thương.

PHÚ BỔN.— Ngày 27-12, lực lượng chiến đấu được trực thăng đưa từ Cheo Reo đến vùng phía Nam Nhơn Hòa đã tác thanh và vừa vượt định cư Đồng Bao. Ta chưa tiếp xúc.

BANMETHUỘT.— Hôm nước cũ loan tin một phi cơ trực thăng đã rơi rớt vì bị hỏa máy nên phải hạ cư gần xóm cách Banmethuột 60 cây số. Hiện nay vừa chiến gấp. May bay lốc ba nhóm bị lật.

DARLAC.— Cuộc hành quân An Lạc, hôm 24-12, hồi 9 giờ 45 một đội quân đặt Công hoa gặp một tuang đội VC. ở cách quân An Lạc Thiện 20 cây số. Ta vô sự.Địch rút lui mang theo 1 số bị thương.

PHƯỚC THÀNH.— Cuộc hành quân của Biệt khu Phước Thành bắn 26-12, một ca nô quân của ta hoạt động vùng Suối Cau, chạm sóng với 2 Đại Đội V.C. có đại liên và trung liên tại hữu ngạn Sông Bé. 16 cây số cách quận Phú Giáo. Ta có 1 binh bị thương nhẹ. địch rút lui mang theo 1 số bị thương. Ta phá 1 cano trại, thu 40 bao quân trang, dạn và tài liệu.

Cũng cuộc hành quân này, hồn 23-12, hồi 7 giờ 50, ta đặt kích 1 cây cơ V.C. nhưng vì rừng rậm, ta bị lộ hình tích nên Việt cộng kịp tiêu thoát. Ta vô sự. V.C. bị 2 chết 3 bị thương. Ta thu được 1 súng lục hiệu Colt, một số quân trang và tài liệu và bắn đã in ở Hà Nội, 2 ống nhòm, 1 máy thu thanh pile 2 tầng, 1 máy phát bộ đã hỏng hết.

BÌNH TƯỜNG. — Hôm 23-12, lúc 2 giờ 30 sáng, lực lượng quân Hòa Bình phục kích ở xóm cách Hòa Bình Hòa 4 cây số, đã gặp địch. Ta vô sự. VC bị 2 chết, 5 bị bắt cùng một số tài liệu.

VĨNH LONG.— Sáng hôm 27-12, trong khu Chiến thuật 41, cả binh quân trực thăng. Kết quả ta hạ 10 V.C. bắt 2 tên, thu được 1 súng, 20 quân trang, 13 đồng 316 Trung học Tư thục (130.585 học sinh) so với 121 Trung học công lập (79.276 học sinh) và 672 Tiểu học tư thục (181.747 học sinh) và 2.205 sở cấp (145.096 học sinh) so với 4.425 trường Tiểu học và sở cấp công lập (1.178.760 học sinh).

Tỷ lệ học sinh Tư thục Trung là 56,81% so với tổng số học sinh Tư ng học toàn quốc, và tỷ lệ học sinh Tư thục Tiểu học là 21,75%.

Riêng tại đô thành, tỷ lệ này cao hơn. Ông Bộ trưởng cho biết Đô thành có 94 Trung học Tư thục (59.875 học sinh) so với 8 Trung học công lập (19.194 học sinh) và 184 Tiểu học (63.752 học sinh) 477 sở cấp (.0.132 học sinh) so với 40 Tiểu học và sở cấp (119.472 học sinh). Tỷ lệ học sinh Trung học Tư thục so với học sinh toàn quốc là 75,65%, và tỷ lệ học sinh Tiểu học tư thục là 44%.

Vì sự quan trọng ấy nên Bộ Quốc gia giáo dục đã cho ý đặc biệt, cuối năm 1961 đến nay. Sau khi cho biết năm 1958 Nha học Chánh Phủ chưa có một cơ quan Trung ương để chăng và các tư thục, ông Bộ trưởng Giáo Dục giải thích tại Quốc Hội

(Xem tiếp 2 trang 4)

Cố đồng

Một nhân vật quan trọng Mỹ SANG VIỆT NAM

Tin MỸ.— Ông Devid Bell giám đốc cơ quan phát triển quốc tế của Hoa Kỳ hôm thứ tư vừa rồi đã lên đường sang viếng thăm Á Châu trong một cuộc du hành nghiên cứu tình hình. Ông qua Nhật, Đài Loan và sẽ tới Việt Nam ngày 3-1-63.

Sau đó ông sẽ sang Ấn Độ và Hồi Quốc trước khi trở về Hoa thịnh Đốn.

ĐỒN ĐIỀN Long Thành LẠI BỊ CHÁY

- Nhà xáng mả, trại, cơ xưởng với 9 tấn mủ bị thiêu rụi. Thiệt hại hơn 3 triệu bạc. Phải chăng đây là vụ phá hoại từ V. C. gây ra.

LONG THÀNH.— Đồn điền cao su Long Thành tục gọi là Sở Bà Điểu thuộc Công ty S.I.P.P.H ở ấp Bà Điểu xã Phước Lộc, cách Chợ Quán lý Long Thành Tỉnh Biên Hòa độ 4000 thước, lại vừa bị cháy không khiếp và gây hại nặng nề.

Ngọn lửa đã phát khởi lúc ngày vào khoảng 12 giờ trưa ngày 26-12-62 kể 1 tuần 3 ngày sau vụ lửa của Đồn điền. Vì nhân giờ nghỉ việc nên khi phát giác được thì Thiên Hỏa đã hoành hành dữ dội và trong chốc lát đã đến lan qua mấy dãy Trại và cơ xưởng kế cận. Mặc dầu Ban Giám đốc Đồn Điền đã huy động hàng mấy trăm công nhân sử dụng tất cả phương tiện cứu hỏa sẵn có để chữa cháy, nhưng vẫn không sao dập tắt nổi ngọn lửa.

Sau cùng Ban Giám Đốc đành phải cho phá sập mấy dãy trại chung quanh mới chấm dứt được ngọn lửa nhưng lửa vẫn bốc cháy ngùn ngụt và mãi đến 3 giờ chiều mới dập tắt.

Thế kết quả đầu tiên cho biết. Trọn cần nhà xáng mủ rộng lớn với gần 9 tấn mủ cùng với 2 dãy trại gần cơ xưởng máy móc đều bị thiêu tụi và bay hết sạch. Tính thành tiền ước lượng có đến hơn 3 triệu bạc. Rất may tài sản xây ra không lớn vì bị thiệt nặng nề chỉ có vài công nhân đã bị phỏng và thương khá nặng trong lúc đã chữa cháy.

Hiện chưa có nguyên nhân vụ hỏa hoạn khiếng khiếp nầy. Tuy chưa có kết luận của Ban Giám đốc Đồn điền với nhà chức trách sở tại thì hình như đây là 1 vụ phá hoại do bọn Việt Cộng gây ra ?

Chưa biết sự thật ra sao vì bắt của hay bị phá hoại ? Cuộc điều tra đang tiếp hành. Như vậy tính ra, chỉ trong vòng trước sau có 20 hôm mà Đồn điền Long Thành đã bị 2 lần hỏa hoạn và thế thì chung phá 6 triệu bạc (lần thứ nhất vào giữa đêm 6 ngày 7-12-62).

(K.N.H.)

NHẬN XÉT THỜI CUỘC

Việc trong năm

(III) Vì kinh tế suy sụp và xét thấy không thể theo đuổi mãi chiến tranh lạnh để hi vọng một sự thống lại, năm ông Kút Xếp trong năm qua đã ngồi yên ở Bắc Linh, lui một bước ở Ai Lao, và đã ý Mỹ song lại nhượng bộ để dàng trong vụ Cuba. Trên trường ngoại giao, ông Kút Xếp mãi miết hô hào rằng phải cùng nhau nghị hòa.

Trước tình thế ấy, Mỹ đã thấy có trên đà rần rập chui lọt Nga những đòn độc biệt. Người ta hiểu rằng Nga-Mỹ đã tàm vào chiến tranh lạnh, vậy những đòn lũ thuộc chiến tranh lạnh. Nga gây rối hết nước nầy đến nước khác đã buộc Mỹ phải tung thêm viện trợ mãi cho kiệt quệ đi. Ngược lại, Mỹ cũng làm cho Nga phải kiệt quệ đi, nhưng phương pháp của Mỹ khác của Nga. Mỹ không quấy rối từng nước trong khối Nga. Mỹ cứ tăng cường lên từng đợt cho Nga hoảng mà phải chạy theo. Mỗi khi có thể trút gánh nặng nào cho Nga thì Mỹ vội vàng trao ngay. Như ở Cuba, thay vì thanh toán vấn đề, Mỹ làm cho gánh nặng của Nga ở đảo đó càng lớn. Ở Đông Đức, Mỹ cũng cố làm cho gánh nặng viện trợ kinh tế của Nga càng thêm. Nga chưa tăng được mức tổng ở nội bộ Nga, mà cứ phải viện trợ mãi nên rất mệt. Vì thế, Nga từng phải có biện pháp cách mạng, lo chấm dứt viện trợ cho Trung Cộng, tạo thêm mệt yếu tố cho phe Mao trạch Đông phẫn uất. Chính phe nầy tố cáo rằng Nam Tư chỉ là một con bài đế quốc, cho sang làm bạn với Nga, nhưng thật ra là đã hút máu của Nga, cho Nga mau suy sụp hơn.

Những hành động của Mỹ đã hưởng vào việc công phá kinh tế Nga Sô. Phá yếu tố quân sự của Nga ở Cuba, là đã buộc Nga phải giúp Cuba thích nhiều và kinh tế và chịu khó khăn thêm. Trong nơm, có thêm một cuộc đón binh của Mỹ ở Á Châu và Tây Âu, đã buộc Kút Xếp phải ngưng kế hoạch bỏ mấy thứ thuế.

Trong lúc nầy, Mỹ chưa ngưng các đòn đã làm cho kinh tế Nga khó khăn thêm. Mục đích của Mỹ là công làm cho Nga bị khó, thì công buộc được Nga phải nhận nhiều đàm bèo hơn cho một tình thế hòa bình mà người ta sắp đặt. Nếu không có những bào đảm ấy thì kỳ vọng Nga mệt thế hòa bình tạm là một hành động điên rồ, nguy hiểm...

Lịch thường

Báo cáo tăng là một cơ sở kinh doanh (I)

Hay, dở, còn tùy thuộc ở tư cách và trình độ...

(II)

Nhưng người ta cũng có thể nghĩ rằng đó chỉ là một độc tính của báo chí dưới chế độ tự do. Dù là một cơ quan thông tin, ngôn luận..., mà có sở báo chí do tư nhân chủ trương cũng cần là một cơ sở kinh doanh. Hướng hồ mà mấy mươi ở dưới một chế độ chính trị chấp nhận sự tự do ngôn luận: cho phép người công dân có thể phê bình, chỉ trích, hay không đồng ý với đường lối của chính quyền (*ít nhiều là trong khuôn khổ luật pháp xử sở*), việc phát biểu ý kiến công được tự do, có thể chứa đựng cả nhưng bài mỏu thuẫn với nhau trong chừng mực tôn trọng thì viên thông nhận chân cho đăng bởi cả giấy chủ « Thông Cáo Thương Mãi» đã thôn tiền cũng là chuyện đáng xem là rất thường.

Một cơ sở báo chí còn là một cơ sở kinh doanh cần phải có nguồn lợi tức để sống, để hoạt động và phát triển. Nguồn lợi tức thứ nhất là trông vào số báo bán ra cho công chúng, tiền thâu vào thật đành chính ngôn thuận. Nguồn lợi tức thứ hai là số tiền thâu về quảng cáo và các bài lạ của trên một báo có tính cách thường mãi. Nguồn lợi tức thứ ba là tiền trợ cấp do chính quyền, hoặc một đoàn thể, một tổ chức, nhứt hăng kinh doanh, một số cơ sở kỹ nghệ, hoặc một tư nhân, v.v... có chính đáng hay không cũng tùy ở nơi mục đích đưa ra, ở nơi tính thần và tư cách của kẻ nhận lãnh trong việc xử dụng vô hoạt động, tùy ở nơi tư cách của kẻ cho trợ cấp và những đòi hỏi của họ. Và cũng còn có những nguồn lợi tức đặc biệt khác, đầu điểm, không cần khai vì nhiều lẽ...

Như vậy, nhận đăng mướn một bài báo của của thủ tướng Ngô Sô (với ghi chú đăng mướn) là đăng vào thời độ một cơ sở kinh doanh. Thống thân như vậy chẳng hóa là bị mất nhận lãnh số tiền trợ cấp không mấy đẹp đã đã phục vụ những mục tiêu cũng không có gì lộ đẹp đã. Thống thân sinh lời như vậy, chẳng hơn là tự đã mua chuộc, nhận lãnh tiền đã bưởi xấu kẻ nầy, người nọ, hoặc đã trư trên tân tụng những điều không xứng đáng hay sao ?

Chủ quan hơn nữa mà xét, việc đơn bài đăng vào quan trọng của một chính thách quan trọng, một lãnh tụ, một quốc trưởng như N.Khrouchtchev,đọc trong một trường hợp long trọng... đăng lên một báo như một lốt rao hàng « thương mại », thì quả đăng là một chủ trương, hoạch định một chương trình đối ngoại... nay cũng đã phô cộp đến đợt chúng theo cách phô bày một mặt hàng, khác trương một lối sản xuất hay cung cấp v.v... Quan trọng hóa cái gì nữa ? Khi thực chất của nó đã hết cao ? Cũng chỉ là một trong

(Xem tiếp 1 trang 4)

(1) Tiếp theo Tự Do số 1736 ngày 28-12-62 « Vì mặt thăng các thương mại của Nga sô».

Vụ Đại ủy Cừ cựu quận trưởng Hiếu thiện Cứ đã giật hết TÀI SẢN CỦA 1 KẺ CƯỜNG

TÂYNINH.— Như đã đăng tải vụ Đại ủy Lê văn Nguyên Quận trưởng Gò dầu Hạ tức quận Hiếu Thiện (Tây Ninh) đã đưa chánh tách đến ở ấn cung để cầu lưu tại Saigon, không dám đi chỉ mở cho bao nhiêu người sống trong quận đều ngạc nhiên và sướng chết cũng vẫn được giải oan như ưa.

Theo tin tức mà chúng tôi vừa thâu thập được, thì trong một đêm Tết vừa qua, Cả nhà chánh tách địa phương bắt ngờ đã thực có được 1 vòng cướp sát nhân cả nhân tên ám khiếu đến như : giết người, tổ chức trộm cướp hiệp gần v.v... Đó là tên cướp Chim-Phol (người Cao Miên) sinh năm 1.925 (37 tuổi) tại Suky Ritag(Cao miên) và gia cư.

— Trong khoảng chín năm 1957-1958, tên Chim Pool đã hoạt tác cùng với 1 số của đồ lưu manh trong đó có tên Nguyễn văn Tiếng Tám Lưu 30 tuổi gốc ở Bến Kéo (Tây Ninh) đã đi cướp bóc và trộm nhiều xe gắn máy ở khắp nơi như là Đô Thành Saigon đem và biên giới Việt Miên nữa thì. Do đó tên này trong 9-1962 sau khi được 1 số tiền quan trọng bên các xe trộm cướp cả đời bị trên ngăn ngừa, Chim Phol lại cố gắng bắt và tên tuổi là Gò Dầu Hạ tức Quận Hiếu Thiện (Tây Ninh) lập nghiệp.

Vì thế tên Tám Lưu đã theo dõi và bắt gặp Chim-Phol nên bảo với bên phái thành tuân tiêu bạc.Nhưng lúc ấy, Đại ủy Cơ đã biết rõ nơi ẩn trốn bắt Chim-Phol điều tra gần 10 ngày, và sau đó Chim-Phol phải đăng cả ấy nghiệp bắt chánh cho quận trưởng Gò dầu Hạ tức Gò dầu, chỗ thời được Đại ủy Cơ đưng rằng cho lần mới bảo đặc biệt trên đường Bến Giới— Gò Dầu Hạ (Tây Ninh).

Một nữ sinh 15 tuổi bị cưỡng hiếp và bị ép buộc làm vợ

Sau khi được Đại ủy Cơ trả tự do và đang trong cho lâm mất bảo Đặc biệt trên đường Bến Giới — Gò Dầu Hạ (Tây Ninh), thì Chim-Phol thường đến lân là và ở đây nhà cô thiếu nữ tên Đặng thị Phân 15 tuổi nữ sinh lớp Nhứt: trường Trần Bạc Gò dầu Hạ. Sau đó thấy cô Phân vay cho thu ăn mà cô các đẹp đã cố ení, tên Chim-Phol lấn cưỡng hiếp và ép buộc cô nầy phải làm vợ lẽ. Vì quá sợ sét, nên cô Phân mới 15 tuổi phải làm vợ nhỏ tên Chim-Phol 37 tuổi. Được biết, người cô Phân ra, nên Chim-Phol đã cho hàng ở bên đó biết nói ở khắp nơi lem vy bắt đầu đi.

Sau khi vô lấy nữ vy, vì luôn bị, tiếng bạo của Đại ủy Cơ và phân bị Tám Lưu theo dõi nên trọn cuộc phân bị nhau gần là ông Đ 50 rồi cố hành vi bắt cóc, anh Chim-Phol gặp sở bắt Tám Lưu đi cùng với đưa con trai tên Sen 17 và Saigon, thành toàn số nợ. Nhưng nói đây. Chim-Phol đã và cố ấy Ase Binh thuộc quân Binh Chánh (GiaĐ.ah) hạ sát chết. Nội vụ được phác giác là do cô Sen cố cam với nhà chức trách địa phương vào ngày vụ Đại ủy Cơ bị phát giác (8-12-1962).

Hiện nay sau khi nhờ ơn điều của nhà chức trách địa phương trong vụ Quận Cơ, mà tên Chim Phol đã bị bắt. Hiện đã giao đến ở cột tự tử nhưng hành động này bị Đại ủy tip thời ngăn chặn, Hiện tên cướp sát nhân Chim Phol đang được điều tra (trong tình trạng cáo bệnh) để nay mai sẽ trả lời trước pháp luật.

(N.B)

TIN ĐẶC BIỆT CỦA TỰ DO

Trình độ văn hoá của giáo sư và học sinh ở Bắc Việt cộng sản

Học sinh ngày nay đốt quả thế !

- Đó là lời than phiền của hào Thủ đô Hà Nội
- *Trong kỳ thi hết cấp 2 năm qua, trong 8.038 thí sinh chỉ có 60 được khen. — Về môn văn, chỉ có 0,37 phần 100 được đủ điểm trung bình, số toán có 5 % đủ điểm trung bình.*

Tin của CÔ THÂN

Phụ trách trường hợp thông tin của TỰ DO tại miền Bắc vĩ tuyến 17

Bên Thủ đô Hà Nội số 1256 ngày 3-11-1962 đã đăng một bài báo ngắn nói về việc học văn hóa của học sinh tại các trường Phổ thông (các lớp cấp trung nhân và trung học). Dưới đầu đề «*Nâng cao chất lượng dạy và học đến thức văn hóa*», tác giả bài này là cô Đỗ Trọng đã cho biết tăng học sinh ở Bắc Việt hiện nay nói chung trình độ văn hóa kém hơn, và toán đã đến, khoa học đến, mà tiếng học lại càng đến kém.

Những con số đã được tác giả đưa ra đã đến chăng. Trình độ văn hóa và khả năng giáo sư và giáo viên chưa được tốt gia đã sẵn sàng phân phát tích những người chưa đã làm cho học sinh ở Bắc Việt

(Xem tiếp 4 trang 4)

Cầu nổi ngang sông Trà Khúc đã chứa xong

QUẢNG NGÃI — Chiếc cầu nổi dài 350 thước bắc qua sông Trà Khúc trên quốc lộ số 1, cách thị xã Quảng Ngãi 1 cây số về phía Bắc, bị nước lụt cuốn trôi ngày 20.10, đã được chữa xong ngày 24.12 vừa qua. Sự lưu thông trên cầu nổi này bắt đầu thực hiện đã đúng từ ngày 24-12. Cầu nổi Trà Khúc dài 350 thước, rộng 3th.50 và trọng tải 5 tấn.

Đó là lời than phiền của hào Thủ đô Hà Nội

- *Trong kỳ thi hết cấp 2 năm qua, trong 8.038 thí sinh chỉ có 60 được khen. — Về môn văn, chỉ có 0,37 phần 100 được đủ điểm trung bình, số toán có 5 % đủ điểm trung bình.*

Tin của CÔ THÂN

Phụ trách trường hợp thông tin của TỰ DO tại miền Bắc vĩ tuyến 17

Bên Thủ đô Hà Nội số 1256 ngày 3-11-1962 đã đăng một bài báo ngắn nói về việc học văn hóa của học sinh tại các trường Phổ thông (các lớp cấp trung nhân và trung học). Dưới đầu đề «*Nâng cao chất lượng dạy và học đến thức văn hóa*», tác giả bài này là cô Đỗ Trọng đã cho biết tăng học sinh ở Bắc Việt hiện nay nói chung trình độ văn hóa kém hơn, và toán đã đến, khoa học đến, mà tiếng học lại càng đến kém.

Những con số đã được tác giả đưa ra đã đến chăng. Trình độ văn hóa và khả năng giáo sư và giáo viên chưa được tốt gia đã sẵn sàng phân phát tích những người chưa đã làm cho học sinh ở Bắc Việt

(Xem tiếp 4 trang 4)

Vụ người làm công vựa cá ĐÁNH CHẾT 1 thiếu phụ

- *Nạn nhân chết vì bị đập lá lách và bể sọ. — Thủ phạm đã bị tống giam.*

BÔ THÀNH.— Số báo hôm qua, chúng tôi đã loan tin chị Nguyễn thị Liêng, vợ của ông Tăng văn Tốt nhân viên cảnh sát Quận Ô Môn ở đường 18 Bis (ChánhHưng) tọi vựa cá số 15 của bà Lê thị Thang làm chủ để mua cá. Trong lúc chị Liêng bắt cá ở trong chăng để mua thì bị người làm công của bà Thang tên Lê văn Đ) 19t. nhà ở số 118/5 đường HiệpThành bắn Vân Đào, không cho chị Liêng bắt cá ở ngoài. Bởi bên cãi cọ, sinh ẩu đả, tên Đ) tức đánh chị Liêng làm đã vào người lên chị nằm ngay tế ngang đường bắt tỉnh, sau đó tên thủ hung vội trước vựa cá, Tên Đ) bắn bị bắt cầu lưu điều tra.

3 giờ chiều 27 thì hai tên nhân được giải phẫu thì mới hay chị Liêng bị tên Đ) đánh dập lá lách, nên bể sọ và phải chuyển qua nhà thương mới chết. Bà chủ vựa cá được nhà chức trách mời tới bót thân vấn theo tự cách nhân chứng. Tên Lê văn Đ) đã bị giải tới Biện lý cuộc, và sau đó đã bị [illegible] giam vào Chí Hòa chờ ngày ra Tòa đưa tội.

Máy bay bắn chết 20 VC

SAIGON. — Theo nguồn tin thông thạo, khu trực cơ Không quân Việt Nam, trong khi yểm trợ cuộc hành quân của tiểu khu Vĩnh Long ngày 27-12 vừa hồi 10 giờ 40 đã xa kích Việt Cộng tại địa điểm cách Vĩnh Long 30 cây số về phía Tây Nam.

20 Việt cộng bị bắn chết tại chỗ.

Cũng theo nguồ

NHO LÂM NGOẠI SỬ

Nguyên tác của NGÔ KÍNH TỬ
Bản dịch của NGUYỄN HOẠT

NHO LÂM NGOẠI SỬ 139

— Tình Sơn Đông tuy là quê cũ của tôi nhưng tôi cũng không có việc gì phải phiền đến hiền khê. Tôi chỉ còn nhớ tăng trong thời còn ngồi dạy học trong chốn hương lý tôi có một thằng học trò tên là Tuấn Mai (1) hồi ấy nó mới lên bảy, tính nay đã hơn mười năm qua rồi, chắc là nó cũng đã trưởng thành. Nó là con một nhà làm ruộng, cho nên chẳng biết sau đó, có được ăn học cho thành người hay không. Nếu như nó còn đi học thì nhân nay chắc cũng đã đến tuổi đi thi rồi, vậy hiền khê hãy để tăm xét xem, nếu nó thật có một điềm nào lành lợi thì xin hiền khê thế tình mà nâng đỡ nó hộ tôi thì đó cũng là điều tăng nguyện của tôi vậy.

Phạm Tiến nghe nói, cố nhớ như in vào lòng rồi đến Sơn Đông nhận chức.

Công việc khảo hạch tiến hành được nửa năm rồi mới đến lượt phủ Duyên Châu, sở thí sinh trong phủ nay chật cả ba rạp trường thi cho nên trong lúc bận rộn, Phạm học đạo đã quên khu ấy đi mất lối đặn của lão sư. Sang ngày thứ hai trước ngày phát bảng, mãi đến buổi chiều đột nhiên Phạm học đạo mới chợt nhớ đến và tự trách :

— Xem thế dù biết ta không làm được việc gì ! Lão sư gửi gắm ta tên Tuấn Mai ở huyện Vân Thượng mà tại sao ta lại không chịu để ý chiếu ứng lời thầy? Thật là ta vô ý quá !

Thế là ông vội vàng lực tìm trong khắp các đồng quyển của loại thí sinh đã được chọn nhưng tuyệt nhiên không thấy. Lại lần lượt tìm đến từng phòng của các vị mạc khách (2) giờ từng tập bài đã bị đánh hỏng ra xem kỹ từng tên họ số hiệu và số liệu thi của từng người. Lục tìm như thế được hơn sáu trăm quyển thì mà vẫn không thấy quyển nào của Tuấn Mai cả. Trong lòng phiền muộn, Phạm học đạo nói :

— Không có lẽ hắn lại không đi thi !

Nhưng ông lại nghĩ bụng :

— Nếu như hắt cũng nó có trong đám quyển này mà ta không tìm ra được thì ăn làm sao nói làm sao với lão sư ta bây giờ?

140 NHO LÂM NGOẠI SỬ

— Vậy ta phải xem cần thận lại một lượt nữa mới được. Nếu chưa tìm ra, đến mai hãy hoãn chưa cho yết bảng vội, phải tìm cho thấy tên Tuấn Mai để cho đỡ mối xong.»

Một lát sau Phạm học đạo tuy cùng ngồi uống rượu với bọn mạc khách nhưng trong bụng vẫn quanh quẩn vì một việc ấy mãi không nguôi được. Bọn mạc khách thấy thế cũng không yên lòng. Trong bọn có một người trẻ tuổi tên là Cừ cảnh Ngọc nói với bọn Phạm rằng :

— Thưa lão tiên sinh, nhân chuyện này tôi lại nghĩ đến một chuyện cũ, cũng giống hệt câu chuyện của tiên sinh vậy.

Trước đây mấy năm, có một vị lão tiên sinh cũng được khâm mang đi làm chủ khảo ở Tứ Xuyên. Một hôm vị lão tiên sinh ấy đến uống rượu ở nhà một quan trên là Hà Cảnh Minh. Cụ lớn Hà Cảnh Minh trong lúc chênh choáng có cao giọng nói rằng :

— Ở đất Tô Xuyên văn chương như Tô Thức (3) cũng còn phải dánh xuống hàng thứ sáu thì còn trời đất nào nữa !

Vì chủ khảo ấy nghe thấy vậy liền nhập tâm lời nói của Cảch Minh tôi sau ba năm đi làm học sư ở Tứ Xuyên trở về kinh, ông ta liền đến tận nhà Hà Cảnh Minh mà thưa rằng :

— Bẩm lão sư, tôi ở Tứ Xuyên trong ba năm trời đã cho tìm kỹ lắm khắp nơi rồi mà vẫn không thấy tên Tô Thức đến thi bất nhẽ tôi chắc không tìm kỹ đã phạm trường quy cho nên mới không được đi thi nữa !

(Mai tiếp)

(1) Trong bài thơ 2 câu là Tuấn Cầu (chữ Ngọc bên chữ Cầu) đến bài này lại thấy viết là Tuấn Mai (chữ Ngọc bên chữ Vân) có lẽ là có sự lầm lẫn trong sự ấn loát.

(2) Mạc khách hoặc mạc tân là những người giúp việc riêng cho các quan sếp số đại thần thời xưa cũng như những tham sự ủy viên hoặc tham chính viên phòng bày giờ.

3) Tô Thức : tên của Tô đông Pha (đây là nói về một câu chuyện đã xảy ra Tô Thức sống về thời nhà Tống cách đã hàng mấy thế kỷ rồi.

NỮ-KIM-CAO Quảng An Hòa
TRỊ : Phụ nữ bị kinh nguyệt rối rụt, người gầy yếu sanh xao, mặt nhọc, ít ăn ít ngủ. Quý bà dùng NỮ KIM CAO Quảng an Hòa để điều kinh bổ huyết, có thông dùng ngày, ăn ngon ngủ được. (có bán ở các Đại Lý Việt Hoa) Tổng phát hành nhà thuốc Quảng An Hoà 169 Lê văn Duyệt Saigon
K.N.B.Y.T. số 201 ngày 31-7-62.

Trả lời Y-Học thường thức

— Một học sinh ở Phan thiết. Những triệu chứng kể trong thư đều là hậu quả tai hại của thủ dâm. Nên chấm dứt ngay hành động đó đi. Ăn ngủ cho đầy đủ, kiêng những thứ kích thích như gia vị, rượu, café, thuốc lá v.v. Tập thể dục, thể thao, tắm nước lạnh. Tránh mọi cảnh khêu dâm (đọc coi sách báo, hình ảnh khiêu gợi). Dùng «Pasif-florine» 1-2 cái đã cả phê trước bữa ăn trưa và chiều sẽ trước khi đi ngủ. Sau một thời gian, có thể dùng thêm «Extrait de fole», B12 và «Glutamine» Phosphorée» 2-5 «comprimés» mỗi ngày.

MÁCH GIÚP

Ô. Bùi sỹ Ân (khu 31 Dân vệ Biên-Hòa) việc thăng thường tùy ở năng lực phục vụ của công chức, các cử vào điểm và lối phê bình của thượng cấp Hội đồng thăng thường sẽ xét và quyết định các trường hợp cho thăng chức. Việc này không phải như đi thi, có đủ điểm là đậu.

Ô. Phạm văn Nghĩa (Tân bình). Việc không có gì quan hệ. Đã trả lời ông bằng thư riêng.

Ô. Bách • Trương (đg.Ng. Huệ Qui nhơn) ông mất hết giấy tờ thì không thể làm gì được nữa. Vì lại việc bồi thường chiến tranh của Pháp cho nay đã quá hạn rồi, ông cũng không thể xin được nữa.

Cô T.C.T. Saigon — [Cảnh của cô khá đặc biệt, vì cậu nhỏ tuổi mà có cái của quý giá ấy thì quyền hiểm. Mách cho một cách giải quyết : đến nhờ luật sư Đinh Trình Chính, ở 192 đường Công Lý S.G. Sẽ giải nhẹ lắm. Cô thử bảo đảm cho cậu khỏi nơi gánh lo.

Tai đã nghe, dùng tpin thường cũng được, nhưng phải cho đúng điện thế, và miễn là cậu chịu dùng được sự khó chăng của pin thường. Giá tiền tùy thứ, từ năm bảy ngàn đến trên 10 ngàn. Khi có tiền thì nhờ các hàng nhập cảng «con nhạy» dùm, mình sẽ chịu thêm số phí vô cùng của bọ.

Ông NTB, Gia Định. — Ông làm đơn lên bộ Quốc gia Giáo dục.

Ô. N.X.C. (Ngọc việt Hòa Bình). — Vì số của ông không trùng Bác sĩ chưa xác nhận về bệnh trạng của ông thì chưa biết thế nào mà nói được. Nếu ông bị lao thực thì có thể được nghỉ 2 thời kỳ để chữa bệnh và sau thời kỳ thử bạo, không thể, có thể phải nghỉ việc.

Bà L.S thị Ninh (Đà Nẵng) Đã chuyển đơn của bà đến Quốc Hội. Đề giao tới ông Dân biểu sở tại.

QUÀ GIÁNG SINH

quý khách cho biết quà sinh là :
Bộ TỰ ĐIỂN ANH-VIỆT
và VIỆT-ÁNH
soạn giả : LÊ BÁ KÔNG và KHANH. Trên 1.000 trang, giấy trắng, in đẹp, soạn công phu, đóng bìa da, chữ mạ vàng. Giá : 185đ.

Trẻ em

ho ngắt, nôn mửa bỏ không kịp thở, tay chân, cơ rút, đổ mặt tía tai, nên mua dùng :

THUỐC HO GÀ RỒNG BAY
Trị dứt cơn ho dữ dội của trẻ em
— Giá mỗi ve 20đ —
SAU KHI KHỎI BỊNH
Nhà thấy đã mặt của xanh mét, biếng ăn kém ngủ, ho hơi sinh bụng, hay đổ mồ hôi trộm, nên cho uống :
KHOÁI-LẠC-THỦY Rồng Bay
để phục sức trở lên, giá 30đ. Có bán khắp nơi. Tổng phát hành :
Nhà thuốc RỒNG BAY
646. Phan thanh Giản — SAIGON
Kiểm nhận B.Y.T. số 4 — 11-7-62

Dạo NGANG Cung

Hơn một lá con

Tặng những người có số đông con
H.T.N

« Khi vui nước nước, non non, » (1)
Người ta một của, một con, ai ngờ (2) !
Cuộc cờ vãn, nàng lo mất phương,
Chàng cứ ngay như tượng, ngồi im.
Chân giường buộc chặt cánh chim,
« Con tim đập mãi, con tim mỏi dần » (3)
Buồi khó khăn nợ nần bỏ rối,
Mà ngày ngày tối nhớ nhau chung.
Cũng là an ổi tác lòng,
Giải phiền hoạ chẳng còn trong cuộc cờ !
Đang cơi lúc bất ngờ ghềnh sỉ,
Đem tốt đâu dồ dí vào cung.
Hơn nhau một nước xe lòng, (4)
Bà công trang điểm mà hồng, mỗi son ! (5)

Cứ theo lệ, sòn sòn năm một,
Lò mai kia đại đệt năm đôi.
Người lâm, hộp sữa, cái nôi,
Thì trăm ngàn thứ lôi-thôi đây vô.
Hay tạm tốp mấy trò chiều tướng,
Nghỉ cho cùng, sung sướng gì đâu ?
Chuyện kia nếu để lâu lâu,
Tháng ba được trận mưa rào, khoái hơn.
Thử cơm người nuôi trẻ được mới ?
Chỉ cho lương mà đòi tình duyên !
Thế là ông mụ hòn-duyên !
Từ nay đặng ý vo viên ứ tình.
Giường hai chiếc, ta mình riêng rẽ,
Đã hẹn nhau chẳng lẽ tìm sang ?
Mỗi năm vài bận lang bang.
Xong con là lại thấy « Nàng » bụng to !
Ước muốn cái vo khoẻ xác,
Bao bao nhiêu công tác nhọc nhằn.
Tóc râu mấy chốc mà cần ?
Khôn nhưng chẳng lẽ thân lần cụt đuôi ?
Thôi trời đẻ, trời nuôi, mặc kệ !
Ta lại theo tục lệ ngày xưa.
Hỏi năng, nàng hiểu ra chưa ?
Minh hơn thiên hạ được vừa lá con,

HÀ THƯỢNG NHÂN

1) Thơ H3 Xuân Hương
2) Nhật tục ngữ.
3) Nhạt thơ Nguyễn Bính
4) Nhạt thơ Hồ xuân Hương.
5) Ca dao đất đi 2 chữ.

ĐAU TIM — THẬN
Vì lâm việc quá sức, lo lắng buồn rầu, thường hay sinh ra mỏi mệt chóng mặt, đau lưng, đái dầm đi mộng hoạt tinh, tai kêu hay quên, thần kinh suy nhược, tim đập hồi hộp hay giật mình, sáng ngày, khi yếu nắc cụt, kém ăn ít ngủ dùng ngay
TÂM-THẬN-BỬU PHƯỚC-LINH
HUỲNH-TRIẾT-ANH 110 bis đg. Không Tử Cholon có bán khắp nơi.
Kiểm nhận số 266 ngày 7-8-62.

PHÒNG XEM MẠCH TRỊ BỆNH
Nhà thuốc VŨ-DUY-THIỆN
hành nghề từ năm 1924 tại Nam định và Hànội.
Chuyên chữa Đàn ông. Thận hư can hoả rượng. Đàn bà khí hư vô huyết kém. Muộn sinh đẻ.
Có bán các thứ thuốc Bổ thận, Cố tinh, điều kinh.
Thư và ngân phiếu đề VŨ DUY THIỆN 612/118 Phan Đình Phùng • Đường Bến nò• Saigon. Chúa Kỳ Viên thăng vào gần trường học Lam Sơn.
Giờ làm việc từ 7 giờ sáng, đến 6 giờ chiều. Chủ nhật không nghỉ.
Kiểm nhận B.Y.T. N° 458 ngày 18-10-62.

Calvita
Có sinh-tố
Chuyên trị :
• CẢM SỐT
• NHỨC ĐẦU
• CÚM
K.N.164 BYT/QCDP 21-8-62

TẠI ĐẠI HỘI KHOA HỌC KỸ THUẬT VIỆT NAM

Tình-trạng Y-tế ở Việt-Nam

qua những tài liệu chân xác

• Mỗi 23.000 dân có 1 y sĩ.— 1.000 dân với một giường bệnh.— 1.000 sản phụ với 2 giường nằm mỗi năm. — Cần tổ chức y tế hương thôn.— Phải có biện pháp cách mạng và thích nghi để tránh tình trạng đen tối,

Phúc trình của bác sĩ PHAN HUY QUÁT

(Tiếp theo và hết)

Hang cán sự y tế cao cấp được đào tạo cho chương trình trong thời gian 12 năm, mỗi năm 750 người. Sau thời gian ấy, ta sẽ có 750x8=6000 người, nếu tính số niên học là 4 năm.

Đồng thời, cũng trong thời gian ấy, mỗi năm Bộ y tế cấp độ 50 học bổng. Sau 12 năm, Bộ sẽ có thể tăng gấp đôi kinh phí để học bổng thì sau thời gian ấy, Bộ có 1.200 y sĩ. Một y sĩ với 5 cán sự, tỷ số tương đối hợp lý về phương tiện chuyên môn.

Đến năm thứ 12 của chương trình, ta sẽ có 7.200 cán bộ y tế (điều khiển) 6.000 cán sự và 1.200 y sĩ) gần đúng với con số cần bộ của năm 2.000 nếu ta không áp dụng biện pháp này. Rút số 38 năm lại còn 12, năm nghĩa là một phần bakhông phải là một sự vô ích trong chương trình kiến tạo xứ sở. Hơn thế, rút ngắn thời gian lại đến 1/3 rất là khả quan.

Lợi ích của phương sách này rất là rộ rệt. Dựa theo nguyên tắc «có hơn là không», tại sao ta sợ mà không thi hành. Vì chẳng kinh phí ít hơn và nằng lực giáo huấn sẵn có trong nước.

Trong khuôn khổ chặt hẹp của bài thuyết trình này, tôi liệc không có nhịp vào chi tiết của chương trình.

Xu hướng dựa vào phẩm cho rằng không thể có hai loại cán bộ y tế điều khiển, lo ngại cho sự dụng chạm về quyền lợi. Họ muốn ám chỉ đến câu chuyện xưa giữa hai phe y sĩ Đông Dương và Bác sĩ. Nhưng theo đề nghị trên, các cán sự y tế cao cấp không phải là y sĩ. Xu hướng này, dựa theo khoa học thuần túy cũng cho rằng ở các thứ xã cần đến y sĩ đầy đủ khả năng. Tôi thiết tưởng lý do nào y phẩm tích cực quá

Nói tóm lại, tạm thời bỏ một phần phẩm nào thôi, mà tăng gấp rút về lượng để thành tựu mau lẹ chương trình y tế hương thôn không phải là không hợp lý, không lợi cho đại chúng, mục đích của mọi chính thể dân chủ.

Xu hướng lấy phẩm làm căn bản có phe tuyệt đối, lại cũng có phe muốn dùng hòa giải tại vấn bằng y khoa bác sĩ với nhu cầu quốc gia. Phe sau này đem ra một đề nghị như sau :

Chỉ có một loại trường y khoa, đào tạo các bác sĩ tương lai với chương trình 7 năm như hiện tại và cũng dập theo cách huấn luyện của các nước tân tiến, nhưng chia việc huấn luyện ra làm hai giai đoạn, hay hai cấp :

— Cấp I chấm dứt vào cuối năm thứ tư hiện tại, Sinh viên học xong cấp I sẽ phân chia đi phục vụ tại các cơ quan y tế thay vào các cán sự, y tế cao cấp của xu hướng tiến trong một thời gian độ 2 hay 3 năm, rồi trở lại tiếp tục học qua cấp II.

— Cấp II gồm hai năm, thứ 5 và thứ 6, và kết thúc với một luận án lấy bằng y khoa bác sĩ.

Trong thời gian 12 năm, đề lấy con số đó làm tiêu chuẩn ta sẽ có 3.600 sinh viên học xong cấp I — đó là con số tối đa của 2 trường y khoa hiện hữu — thay vì 6.000 cán sự y tế cao cấp, nghĩa là chỉ cung cấp được hơn một nửa số cần bộ thôi. Vậy phải tính gấp đôi thời gian mới thành tựu chương trình y tế nói trên.

Một mặt khác, người ta cũng sợ sự giản đoạn chương trình y học có thể ảnh hưởng đến năng lực học tập của sinh viên. Theo tôi, trở ngại này không đáng kể vì ai ở trong nghề cũng rõ là người y sĩ phải học hỏi suốt đời. Vì chẳng kinh nghiệm trong mấy năm nay tập sự cũng rất có lợi cho sinh viên.

Tiên đây chỉ là những đề nghị của kẻ thiện chí, muốn nước nhà mau mau thoát khỏi cảnh chậm tiến. Áp dụng đề nghị nầy hay đề nghị khác thuộc phạm vi trong trách của chánh phủ, Dầu sao, việc cần thiết là sự thành lập một tổ chức nghiên cứu nên y tế tương lai, gồm các nhà chuyên môn của Bộ y tế, trường Y khoa, giới y sĩ, giới chính trị và kinh tế, tài chánh, tiến đến một dự án làm tiêu chuẩn cho sự đào tạo cán bộ mà tôi vừa trình bày.

Tôi không đám lạm quyền đi vào chi tiết, nhưng cũng xin phép nêu ra vài ý kiến làm tiêu chuẩn cho dự án.

— Nên y tế tương lai phải sâu rộng, mọi người đều đều được ngang hàng thụ hưởng tiến bộ của y khoa.

—Nên y tế, ở trong chương trình rộng rãi đản sinh, không thể đặt vào hàng thứ về tổ chức cũng như ngân sách.

— Tổ chức y tế hợp với trình độ dân tộc — dẫy đủ những không ta hoa, tân tiến nhưng không phù phạm tài nguyên.

— Cũng tác và hỗ trợ chặt chẽ giữa chính phủ và tư nhân trong công cuộc truyền bá vệ sinh, bài trừ các bệnh xã hội, nâng cao mức dinh dưỡng.

—Chương trình y học được nghiên cứu lại, do một hội đồng mở rộng phụ trách, cho hợp với phát triển khoa học, như câu quốc gia kinh nghiệm các nước.

— Nghiên cứu, trong một chương trình chung của công vụ, ngành giáo sư và phụ giáo, dựa theo nằng lực chuyên môn, lấy kết quả khảo cứu làm tiêu chuẩn, chứ không phải sống lâu lên lão làng như hiện trạng tại một vài nước, mà dường cho thể hệ trẻ càng ngày càng được nhịp bước bội phần hơn.

— Khuyến khích và giúp đỡ cho các y sĩ xuất ngoại học hỏi thêm về chuyên khoa, để bù đắp vào khuyết điểm lớn lao về chuyên viên y tế.

★

Đã kết luận về phần đào tạo chuyên môn, chúng ta nhận thấy nếu duy trì chương trình và mức sản xuất y sĩ hiện tại. Việt Nam còn sẽ rất lũng tông về ngành y tế. Tôi có đưa ra hai đề nghị cùng theo đuổi mục đích chung : *đi nhanh nhưng giữ được cả lượng lẫn phẩm* ước mong Đại Hội bỏ khuyết. Thuyết trình viên sẵn sàng trả lời Quý Vị về mọi khía cạnh của 2 đề nghị trên.

★

Song song với chương trình đào tạo y sĩ, cũng cần tổ chức thêm nhiều trường đào tạo phụ tá cho mọi ngành y học theo đuổi mục đích tăng về lượng cho đủ nhân viên phục vụ bệnh nhân và dân chúng, tăng về chuyên môn để phục vụ có hiệu quả là nhất là tăng về tính thần nghề nghiệp. Việc đào tạo cán bộ thừa hành nầy lại giúp ích rất nhiều cho một số lớn nam nữ học sinh cùng ngày càng đông, không có chỗ nương thân, và có thể gây nhiều lo âu cho chánh quyền trong vòng mấy năm tới đây.

★

Sau khi trình bày cùng Quý vị những đề nghị cụ thể về việc đào tạo chuyên viên, tôi cũng muốn đưa ra một cách vắn tắt cho khỏi quá xa đề tài của thuyết trình nầy, một vài nhận xét về y tế phòng ngừa và môn dinh dưỡng.

Chiến dịch phòng ngừa bình tật đã bắt đầu, nhưng cũng như nhiều chương trình khác, chưa có bề sâu. Cần phát triển một cách đại quy mô chương trình phòng ngừa các bịnh sẵn một của dân chúng. Chúng ta đi sau các nước tân tiến về phòng bịnh, có thể dựa theo kinh nghiệm các nước mà thi hành.

Nhưng song song với chương trình thực tế phòng bịnh, cần phải thành lập một viện nghiên cứu dịch học với mục đích : nghiên cứu các sinh vật tàng trữ vi trùng các bịnh dịch, nghiên cứu sinh lý các loại sinh vật truyền bịnh, nghiên cứu vi trùng, lập đồ bản các bịnh dịch, và sản xuất những thuốc phòng ngừa cần thiết. Nước ta còn kém về phương diện tài chánh cũng như chuyên viên, tôi thiết tưởng không nên phí phạm và thành lập quá nhiều cơ sở, có bề mặt chứ không có bề sâu. Cần nghiên cứu lại để tập hợp các cơ sở khảo cứu theo đuổi một mục đích.

Đứng về phương diện tổ chức phòng ngừa bịnh tật cũng như ở các nước dân chủ khác, chương trình không thể một trăm phần trăm do chánh phủ gánh thy vì công quỹ có hạn. Tôi đề nghị cần khuyến khích và nâng đỡ tư nhân thành lập những hội theo đuổi những mục đích tiếng biệt, gây hẳn một phong trào trong nhân dân, mỗi người một ít cộng hay của, tự ý đóng góp vào cũng cuộc xã hội. Kinh nghiệm cho tôi biết các hội tư nhân đã đem lại nhiều kết quả tốt đẹp nếu khéo tổ chức, và lại kinh phí cũng rất được rảnh hơn so với các cơ sở tương tự của chánh quyền.

Hơn nữa, các hội tư nhân có tính xã hội đã lại gây trong nhân dân một tinh thần hỗ trợ đánh tan tâm trạng ỷ lại của thời kỳ trước để lại.

Về phần dinh dưỡng — còn dưỡng sau xa ? Dân ta ăn lấy no, chứ không phải ăn cho bổ. Quý vị ai cũng có con em đi học, chắc Quý vị có nhịp đi đón các trẻ, ta thấy một cách đau thương các em bé, các hạnh thiếu niên, tay chân như ông sậy, mặt mày mệt mỏi, xách cặp cặp nặng hơn sức của chú nhân vào lớp trẻ đó. Ta có thể lấy cớ là thể hệ đói mười hiện tại là dấu vết của chế độ quá khứ.

Nhưng ta không thể đổ lỗi cho ai hết nếu trong vòng 10-15 năm nữa, một số Quý Vị có mặt hôm nay chu thấy những thanh niên yếu đuối như hiện tại. Như tôi đã nói : con dưỡng dinh dưỡng cha—chai, nhưng chúng ta có thể thi hành một vài chương trình nhỏ trong hiện tại như :

— Phổ biến việc uống sữa cho tất cả các trẻ em ;

(Xem tiếp trang 3)

TÌM THUỐC NƠI ĐÂY
BAN TRÁI SƠI ĐẬU
Mới mọc uống thuốc này cho mọc ra hết, khỏi lo gốc bệnh còn lại giá 20đ00.
Hết lâu gốc bệnh còn lại thường sinh chứng nóng tật khác nóng :
TRIỆT NỌC ĐẬU SỞI
Giá 40đ00.
HO
Thuốc nước, thơm ngọt, tế uống, mau khỏi, là đặc điểm của thuốc HO THANH XA, Hạng A 40đ00 Hạng B 20đ00.
MỒ HÔI TRỘM
Uống ĐẠI BỔ CHÂN ÂM THANH XA, Giá 20đ00.
ĐI TƯỚT
Đi cầu ra nước, ra bọt, ra đàm, ra máu, phân xanh, sống phân, uống TẢ LỴ HOÀN THANH XA. Giá 8đ00.
ĐAU RĂNG
Sát thuốc hết bỏi, khỏi đau, giá 10đ.
SÁN SƠ MÍT
Uống sau 2 giờ sa trùng. Giá 20đ00.
Nhà thuốc THANH XA
26, Ngã tùng Chùa Sàigòn cửa trên hai con voi.
VŨ DƯƠNG HOÈ chủ nhân.
Đại lý Đềlạt: 3 Duy Tân, Đà nẵng 7 HùngVương và 41 Khải Định. Nha trang 5 Nguyễn-Hoàng, Huế 18 Mai thúc Loan, Phan thiết 119 Lý thường Kiệt.
K.N. số 42 N. 17-7-62

AI ĐAU VỀ BỆNH TRĨ ?
Nội Trĩ hay Ngoại Trĩ, đại tiện có máu lẫn mủ đau nhức, hậu môn có mọc ra sùng, chảy nước vàng, lâu ngày sanh mạch lươn nên uống TRƯỜNG PHONG TRĨ LÂU HOÀN số 57 VÕ VĂN VĂN giá 25 đồng, uống đặng nhiều ngày, do Võ văn Thiều bế chế.
K.N. số 139 BYT/QCDP 24-7-62

THUỐC TRỊ GAN QUẢNG-AN-HÒA
(số 1)
TRỊ : Đau gan, yếu gan, yếu mật, táo bón, mất ngủ, ngứa, nhỉ nhỉ dày, nhỉ mụn ở mặt, ăn chậm tiêu và khi hết bịnh, nên bồi bổ gan, dùng thuốc
BỔ GAN QUẢNG-AN-HÒA (số 2)
TỔNG PHÁT HÀNH : nhà thuốc QUẢNG AN HÒA
169 Lê văn Duyệt Saigon Lý Trác (Có bán khắp nơi)
K.N. số 200 ngày 31-7-62

Khi mang thai nghén, đề giúp quí bà đầy đủ sức khoẻ Qui bà hãy dùng thuốc :
BỔ HUYẾT DƯỠNG THAI QUẢNG AN HÒA
Hiệu nghiệm đề: Bổ huyết dưỡng thai, ngủ yên khoẻ khoắn không mệt, khi sanh đề mau mắn, em bé cứng mạnh (Có bán ở các đại lý Việt Hoa) Tổng phát hành LÝ TRÁC nhà thuốc QUẢNG AN HÒA 169 Lê văn Duyệt Saigon. K.N. B.Y.T. số 203 ngày 31-7-62.

11 SINH-TỐ NGUYÊN CHẤT
CALCIUM PANTO
TRONG 1 VIÊN FORVIT
A D C B1 B2 B6 H B12 B3 Bc
+6 CHẤT KIM CẦN THIẾT
MỖI NGÀY DÙNG 1 TỚI 4 VIÊN :
FORVIT
LA ĐÂY ĐỦ 17 SINH-TỐ VÀ CHẤT KIM CẦN THIẾT
269 BYT/QCDP 18-10-62

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

NÓI HAY ĐÚNG

VĂN NGHỆ LÀ CÁI GÌ ?

(III)

Cùng một ý nghĩ chán chường cho cái nghiệp đỉ văn nghệ như thế ở Nguyễn Văn Đình trong một buổi ngẫu nhiên lái ngỡ cỗ nhân một đào nương gỏa chồng đầu cón chít khăn tang, cũng đã thất ra câu :

Thôi bút nghiên sênh phách cùng là sai
Cấp nhau nói nói cười cười :

« Bút nghiên sênh phách » *cùng chỉ đều là văn nghệ, người đào nương đầu cón chít khăn tang mà vẫn phải quên đi nỗi đoạn trường để* «lựa cung đàn sênh phách» *mong làm thỏa mãn cái thú tầm ca của khách lãng chơi nào có khác chi đanh sỉ họ Dương đất Vân Đình, cũ tam nguyên họ Nguyễn của núi Đại sông Châu và ông Tú Xương của non Côi sông Vị ? Trong cái thế nước mất nhà tan, những văn nhân thi sĩ ấy cũng mang nặng tâm sự của một quá phu trong lòng đang đứt từng khúc ở tang chồng mà một người văn phái cất lời ca, gieo nhịp phách để làm vui cho thế nhân.*

Tất nhiên có người cho rằng mặc dù văn nghệ không có ay quyền lực lượng trực tiếp ngay lúc bấy giờ nhưng ảnh hưởng của văn nghệ còn lưu truyền đài lâu cho hậu thế. Và rằng văn hóa của một dân tộc bao giờ cũng là cái phản thiêng liêng, khả kính và đặc biệt nhất mà thiên hạ hằng chú trọng đến. Điều đó xin thú thực là chỉ có đúng một phần, tuy nhiên xét cho kỹ hơn chắc chắng ta phải thừa tế nhận thấy rằng văn nghệ tự thân nó không làm gì được mà nếu không có những lực lượng khác thúc đẩy và bắt tay vào sự thực hiện những điều mà nó ước muốn. Ngày đến, bản thân con người văn nghệ cũng không mấy khi gặt hái được những kết quả đáng kể, nói riêng về mặt tinh thần. Một nhà văn, một nhà thơ, một nhà hội họa, đã cho cái văn chương, cái nghệ thuật của người ấy có tết đẹp có được phổ biến rộng rãi đến mấy chăng nữa, thì chẳng qua cũng chỉ được người đương thời ca tụng tán thưởng trong tí lâu, hoặc cùng ra thì cũng chỉ cái mười năm sau khi người ấy qua đời, như cây lòng chỉ vẫn chỉ là hư danh. Cho nên Nguyễn Du đã tỏ ra rất tự trị khi viết ra câu thơ tâm sự :

Bất tri tam bách dư niên hậu
Thiên hạ hà nhân khấp Tố Như

Văn nhân cũng như lịt sĩ mỗi thời đã qua đời rồi thì cũng lâm chỉ còn để lại cái tiếng hão : người thời nay khác cho Nguyễn Du hoặc kỷ niệm Nguyễn thái Học thì chẳng qua cũng chỉ là ở người thời nay mà khóc mà kỷ niệm. Chứ đâu có phải ở Nguyễn Du, ở Nguyễn thái Học ? Chỉ những kẻ mong được hậu thế nhớ đến, tên mình là hơn ; thanh nhân ; mới kể lể và khóc thay cho Nguyễn Du !

Và cũng chỉ có những kẻ muốn lợi dụng cái danh tiết của Nguyễn thái Học mới truy điệu Nguyễn thái Học ! Văn nhân liệt sĩ sở dĩ được nhớ đến là cốt để phục vụ cho ý hướng của người thời nay, đúng như khẩu hiệu « cũ vi kim dụng » mà thôi !

Viết đến đây tôi không khỏi nhớ lại một câu chuyện khá buồn cười, chuyện xảy ra cách đây cũng không lâu. Năm ấy người ta làm lễ kỷ niệm đức Trần Hưng Đạo long trọng lắm : người lẫn tụi cũng trường nơi thì tổ còn có cả đuợt binh. Để cho xôm trò và cũng để cho nó có cái không khí « dân tộc cổ truyền » những chức vị phụ trách tổ chức lễ ấy đã cho mời mấy cụ lão thành khoa cử ra đọc văn tế đức Trần Hưng Đạo. Tôi không được dự và cũng chẳng được nghe cho nên không rõ cái không khí tưng bừng trang nghiêm của lễ truy điệu ra sao. Chỉ biết rằng sau buổi lễ, có một số các cụ lão thành kéo đến nhà ông cụ tôi. Thế rồi một cảnh tượng nào nhiệt sốt nổi đến tức cười đã diễn ra : cụ thì cho bài văn tế hay, bức chương hào hùng thâm thía, cụ khác lại cho bài văn tế ấy kém, bài của mình hay hơn, giá chỉnh phải đã qua cụ lâm cả đợc thì còn hay gấp trăm lần cụ kia. Kẻ đó các cụ lại cãi cọ om xòm về mấy bài thơ và mấy đối câu đối, một cuộc tranh luận vào loại đó đã nhiên là các liệt lãm, thiếu chút nữa thì cô lê phải mang nhau đến .. ông cò ! Ấy đấy ! Đại khái cái thực chất của sự kỷ niệm văn nhân liệt sĩ là như thế ! Khi một nhà văn hoặc nhà binh, nhắc nhở đến một văn nhân nào tức là nhớ văn hoặc ấy đã viết mình viết ra chả không phải vì văn nhân quá cố. Một liệt sĩ được đem ra truy điệu kỷ niệm kết lại tụng chỉ là cái hung xung để cho người thời nay đưa «cân» của họ ra mà thôi. Làm văn tế, lãm thơ, ca tụng anh hùng liệt sĩ là cốt để thiên hạ biết đến mình, tặng giải thưởng cho mình. Chứ còn những sự tình, về công nghiệp của anh hùng liệt sĩ thì người ta đã quên đi từ lâu rồi.

Từ những ý nghĩ ấy nhắc nhở trên, Hiếu Chân tôi đi đến kết luận cho rằng trong đời không bao giờ và không ở đâu có cái mà người ta thường gọi là văn học hay văn nghệ cách mạng cả !

(Mai tiếp) HIẾU-CHÂN

THUỐC BỔ THẬN, các chứng suy thận, đau lưng, đái dầm, di mộng tinh, ù tai mờ mắt, bãi hoãi bất lực. Tìm dùng :
THẬN-TRUNG-BỬU La-vạn-Linh
(có bán khắp nơi) La-Chánh 532 Đông Khánh Cholon K.N.S.47 N.17-7-62

ĐAU TIM, YẾU TIM... dùng thuốc bổ tim :
TÂM-CHI-BỬU La-vạn-Linh
Trị Tim hồi hộp, giựt mình, mất ngủ, sáy xẩm chóng mặt, chiêm bao sợ hãi, thần kinh suy kém. Dùng Tâm-Chi-Bửu đỡ, an thần, dưỡng tinh ngủ yên, hết mệt. Thông phát hành : La-Chánh 532 Đông Khánh Cholon. (có đã bán ở các đại lý Việt Hoa) K.N.S.: 218 N. 31-7-62.

MÁCH NGHỀ

(1027) Thuộc đa trăn, rắn

HỎI: Tôi ở vùng rừng núi, phải rắy trăng cây nên thường bắt được rất nhiều cá và trăn. Cho đến nay, tôi vẫn cho đông bào bắt đi bán thịt ăn. Nhưng tôi thấy bà con đã ty đi nhặt là ăn, nay muốn thuộc đã làm đồ hầu dùng.

Nhưng tôi không biết cách thuộc thuộc. Vậy nhờ công chí bảo, tôi tri ơn quý bảo.

LÊ XUÂN BAN
Plaiku

ĐÁP.— Đây là cách thức thuộc da trăn, rắn :

Đem mổ bụng con trăn, con rắn phải để lưng lại vì ở đây có hòn bóng đẹp.

Cạo hết thịt ở phía trong rồi đem bỏ vào nước lã có bóa vôi (10 lít nước 1 kỳ vôi bọt) bỏ ba bốn ngày cho nước vậy Bỏ da ra, mà lấm trốc hết vậy đi, rửa nước lã rồi ngâm vào thuốc khử vôi sau đây :

Muối ăn — 1k5
Axit khử điện sulfu — 200 gra
Nước lã — 15 lít.

Ngâm 2 giờ, quậy luôn và rủ cho sạch. Vớt da đã vắt lên sào ue, cho mỗi đêm rồi xả nước là cho sạch. Đoạn đem ngâm vào thuốc sau đây mà thuộc :

— Phèn chua (alun) 1kg.50.

— Thuốc tiêu (bicarbonate de soude) 150gr.

— Nước lã 10 lít.

Ngâm da trong 4g. vào thuốc. Sáy xa để vắt lên sào cho ráo nước. 12g. sau lại ngâm trong 3 giờ vào thuốc rồi vớt ra để ráo nước rồi cạo thêm ra phơi chỗ hơng gió. Sau chót lấy cái bay cun (chao cun) mà dầy phẳng trong tấm da khô, cho da trở nên mềm và đẹp.

SÁCH MỚI

Chúng tôi vừa nhận được :

— Cu lần đi tập 2 gồm một số những bài ca câu nguyện cầu giáo; ngày do Ngô duy Linh, Ngkhắc Xuyên, Ng-duy-Vi, Thăng Gia, Kim Long, Phạm liên Hùng, Trung Linh, Hùng Việt, lời thơ do J.M. Thiên, Đoàng Anh, Võ Thanh, Bích Tuyên, Hoàng Khánh.

Sách tính bày đẹp, ấn loát cẩng phu giá 40đ.

Xin thành thực cảm ơn ông Ngchính Nghĩa và ân cần giới thiệu cùng bạn đọc công giáo.

T.D.

TAM TINH HẢI CẦU
BỔ THẬN HOÀN số 2
Trị MỘNG TINH, DI TINH, HƯỚT TINH, THANH PHẾ, BỔ THẬN, BỔ TINH và BỔI BỔ SỨC LỰC.
Có 2 loại : hoàn mật và viên đen, đóng gói. Nhà thuốc Bắc nào cũng có bán.
VÕ VĂN VĂN DƯỢC PHÒNG
210-211 Nguyễn thái Học Saigon
Kiểm nhận BYT số 135/24-7-62

PHONG NGỨA.
GHẺ CHỐC, LỞ LÓI, GÀI TỐI ĐÂU ĂN LÀN TỚI ĐÓ.
Không phải thoa phết sơ sài ngoài da mà hết, dầu có hết Nên uống GIÀI PHONG
SÁT-ĐỘC-HOÀN
ÔNG TIÊN
30 NĂM DANH TIẾNG
Hỏi các tiệm thuốc Hoa Việt SAIGON 228, Lê thánh Tôn
Nhà thuốc ÔNG TIÊN
Phố-Lâm — CHOLON
K.N. B.Y.T. số 316-21-8-62

CÓ THAI MÀ BẠCH ĐÁI
Khi có thai mà cón bạch đái hoặc đau trăng dọ dưỡi, đau thắt eạng lưng. Đi đứng khó khăn, đường tiểu nóng gắt, nên uống BÁ ĐÁI AN THAI số 43. VÕ VĂN VĂN do Võ văn Thiện kê chế (Tiệm thuốc Bắc nào cũng có bán).
N.K. số 133 BYT/QĐDP 24-7-62

PHỔI
Yếu hay khạc nhổ, đờm nhớt, khó thở, nhiều đêm rang ngày. đái đêm, hồi hộp, yếu tim, khó ngủ, kém ăn, tự nhiên sốt cảm, đau lưng ưa mệt.
uống
BỔ PHẾ LINH ĐƠN
Loại A THỤY LÂM
Có bán tại : THỤY LÂM 191 Gia Long Saigon, Hồ Vệ đi Ngay Phố Nhuận, Phước Lâm 110bis Khổng Tử Cholon, 28 Phan Đình Phùng Long xuyên, Đông Hòa, 119 Lý thường Kiệt Phan Thiết, 72 Nguyễn Huệ Mỹ tho, Vạn xanh Đường 7 Hàng Vương Đà nẵng, 4 Lê văn Lê Biên Hòa, Ngọc Hiệu 28 Duy Tân Kim Long, 2 Phan thanh Giản Sađéc, 59 Chi Lăng Châu Đốc.
K. NH. số 207 ngày 31-7-62

THẢO LUẬN VỀ « BẰNG CẤP VÀ CUỘC ĐỜI »

Những cái mâu thuẫn và lỗi nhịp của cuộc đời về vấn đề « bằng cấp »...

★ Tương lai của thanh niên ít được đảm bảo là vì cái học không được định hướng rõ ràng...vì có rất nhiều nguyên nhân chi phối. Và nhất là dừng cổ mà đổ lỗi cho chiến tranh và chậm tiến...

Ý kiến của HÀ TRỲ (sinh viên)

Tôi nay là tôi Noel, sở dĩ tôi viết thế vì tôi tưởng tới sự tấp nập ở đường Lê Lợi, ở đường Tự Do trong lúc này. Nào người đi xem, nào người đi xem người xem lẫn... Mà loại người sau cố lẽ chiếm đa số, trong đó phần lớn là những con người «Đợt sống mới».

Trong khi người ta chen nhau, người ta ngó nhau để tìm một chân hứng thú mình lại bỏ gói ngồi nhà cầm cụi viết ; thật là không hợp thời chút nào cả.

Nhưng vốn là một kẻ từng lận đận vì bằng cấp nên tôi không tiếc gì khi phải bỏ những giờ phút ở Lê Lợi, ở Tự Do để ngồi đây góp một vài thiên ý vào mục thảo luận về « bằng cấp và cuộc đời »

Vấn biết rằng cái học của mình còn non nớt và cái tinh thần sắt sảng của mình lâm khi làm nhiều người không vừa ý ; nhưng đủ sao tôi cũng liều gọi là đôi chút « mùa rìu qua mắt thợ ».

Lúc nay cách chỗ tôi ngồi không đầy 20 thước, quang cảnh thành đường Thăng Long Phố thợ nhận là đu ko, nào nhiệt. Cái cảnh nào nhiệt đó có lẽ cũng không khác gì cái quang cảnh trường thi trong những mùa phượng nở, làm tôi lại liên tưởng tới cái vật vã, cái khổ sở của những sĩ tử : những kẻ muốn giật một mảnh bằng mà nhiều khi xuống cần hàng chục ký. Ấy là không kể những kẻ còn thất chí, chán đời, tự tử...

Học để làm gì ? Học có cốt để giựt một mảnh bằng hay không ? Chúng ta hãy nghe ông Hiếu Chân khuyên con : « Con xem trong mười năm con con đi học bố có bảo con phải đỗ bao giờ đâu ? Điều bố cần là con học tập cho mở mang kiến thức cho có nhân cách ; chứ còn đỗ hay không là việc phụ.

Con thử tính xem nếu con đỗ năm nay và sau này con đỗ cả đến năm tiến sĩ thì con làm gì ? Người con gái nào thì rồi cũng đến phải lấy chồng cả con điều cha mẹ hằng mong là con trở thành người vợ tốt, người mẹ hiền mặt người có nhân cách biết tự trọng thế thôi.» (trong mục nói hay đúng báo Tự do ngày 15-12-62)

Lời khuyên con gái của ông Hiếu Chân thật là hàm súc, phần ánh đúng cái tinh thần của các cụ ta trước kia. Song le ông Hiếu Chân cũng đã có một đôi chút tiên bộ, dám cho con gái học tôn đi từ chứ các cụ ta ngày xưa thì khác hẳn : Con gái học làm gì nhiều chỉ tổ viết thư cho tình.

Thế những lời khuyên đó làm tôi nghĩ ngợi. Tôi tự hỏi nếu tất cả những người đến bà Việt Nam đều từ chối những cấp bằng cấp chỉ cốt trở thành người vợ tốt, người mẹ hiền... thì xã hội chúng ta không hiểu nổi sẽ thành thế nào nhỉ ? Chắc đẹp lắm không cả lẽ hơn tâm thường.

Tôi nhớ lại trong nhiệm kỳ thứ nhất, trước điều dân quốc bộ có một bà dân biểu đã hết lớn :

« Không có đàn bà thì làm gì có đàn ông ? » Không nhắc lại câu nói « lịch sử » đó để được cười bể bụng. Nhưng ở đây tôi muốn nói : « Có lẽ bà nữ dân biểu này ở nhà cũng là một người vợ tốt, người mẹ hiền như ai ».

Theo thiển ý của tôi thì bằng cấp khi quan hệ lắm. Ở đây tôi không bàn tới những trường hợp cá biệt của các ca sĩ, các tài tử...

Không có bằng cấp chúng ta khó có thể tiến thân lên được. Đặt một câu hỏi thật đơn giản: Không có cử nhân luật thì ai cho mình đứng trước tòa mà tranh luận ? Nhất là ở thời đại chúng ta đang sống có lắm trường hợp bằng cấp còn chi phối cuộc đời nhiều hơn nữa. Ở đây tôi đẩn chứng bằng một thí dụ sống. Tôi có quen một cụ ở cùng xóm. Cụ có người con trai thì nhiều năm mà vẫn không đậu được cái bằng tú tài I. Vì đồng cảnh ngộ nên thông cảm với anh bạn con cụ đó, thành thử mỗi lần anh ấy hỏng tôi thường đến an ủi thì lần nào cũng thế tôi đều được nghe ông cụ giảng một câu triết lý :

— Tôi cho nó đi học, có cần nó đỗ đầu! Tôi chỉ cốt nó thành người mà thôi, chứ đỗ đầu thì đã làm được cái gì ?...

Cụ cứ thao thao bất tuyệt... cho tới một hôm gần đây ngẫu tin anh bạn đã đi quân đội, tôi tới thăm cụ. Lần nay cụ nói chuyện với tôi có vẻ tâm sự hơn.

— Chán quá cậu ạ, thằng ấy đoàng thật, nó hoềlàm sao mà thi mấy năm nay không đậu ? Giá nó đậu được cái bằng tú tài I thì bây giờ nó được gọi đi Thủ Đức có phải hơn không? Đằng nầy chẳng có bằng cấp gì cả, bọ cho vào QuangTrung học bình nhì chết chứ còn gì !

A, thì ra đứng trước bội đồng tuyển binh anh bạn tôi không thể nào chứng tỏ cho họ biết được cái « thành người » của mình, thành thử họ chỉ có thể cho anh ấy học ở Quang Trung mà thôi. Dĩ nhiên trong quân ngũ anh ấy luôn luôn lúc nào cũng tưởng mình đã « thành người » lại hoá ra « thành linh »

Đánh rằng thi cử may rủi là thường và trong nhiều trường hợp người đỗ chưa chắc đã hơn gì kẻ trượt. Chúng ta không thể xác định được rằng cụ Tam nguyên Yên đã giỏi hay cụ Tú Xương giỏi. Nhưng rất vẻ bằng cấp cụ tam nguyên hơn hẳn. Tuy nhiên không thể từ đó suy ra kẻ đỗ cũng như kẻ trượt. Nhất là cái học của ta bây giờ biến đổi. Ông cử nhân toán nhất định thừa đây anh tú tài ít ra là về môn toán. Còn ở đời có bằng là chưa hẳn đã là vinh.

Hằng ngày chúng ta thường thấy chán vạn người có bằng cấp đứng dưỡng suốt tháng mà lẫm kế không bằng thì lại kẻ đón người đưa.

Ở đâu thì tôi không đám chắc nhưng ở Saigon thì tôi chắc chắn rằng khan nhiều thứ lắm : khan sửa, khan đường, khan gạo... và gần đây khan than, khan thứ (thứ đây là thứ heo). Nghĩa là tất cả những cái gì Saigon đều có thể khan được ; chỉ trừ những cái như : rác, người bằng cấp... thì không những không khan mà còn lại dư thừa là khác. (Nói đùng trong bài nầy tôi chỉ xin bàn riêng về bằng cấp).

Đối với những bằng cấp cao như thạc sĩ, tiến sĩ, những văn bằng mà nước ta chưa « sản xuất » được hay chỉ « sản xuất » được chút ít như bên luật khoa, thì còn hơi hiếm. Chứ những văn bằng thường thường như tú tài, cử nhân (nhất là tú tài) thì dư quá !

Không có nó cũng khổ, thì nó thật vất vả mà có nó rồi cũng chưa chắc làm gì nên chuyện. Với cái vấn bằng tú tài bây giờ thì chả gỏ vào Thủ Đức lương tháng chừng 3.300$ hay ở ngoài thì xin được chỗ lương tháng độ 2.300$.

Ấy là nói tổng quát chứ sự thực ở đây thì không để như thế. Một công sở lấy 5 người thụ ký, với số lương trên mà lại để được thì phải bỏ ra hơn 200 đồng tú nộp đơn thì hồi cái bằng tú tài ở đây nó, rẻ đến độ nào ?(!)

Thế mà không hiểu tại sao ông Lương trong Minh quang mục thảo luận mà đám việt :

Chim không ăn nhân ăn xoài,
Gái không chờ đợi tú tài cử nhân

Ở đây tôi chỉ xin gói khẩu với ông Minh thôi, là có ai chờ đợi tú thì lấm on mách dùm tôi chút xíu.

(Mai tiếp)

Tướng sỐ QUẢNG ĐÔNG
THẦN-CỐC-TỬ Tướng số đại gia đã vang danh khắp Đông Nam Á, được nhiều khách khách và tổ thức trong nước tín nhiệm. Tiếp khách cả ngày lẫ và chủ nhựt. Khách ngoại quốc xét có thông ngôn. Ai rủa và tướng số xin mời lại văn phòng : 126 Võ Tánh (Ngã Sáu) Sa-

Tại Đại hội Khoa học
Kỹ thuật Việt Nam

(Tiếp theo trang 2)

— thực đơn đầy đủ và đồng loạt cho toàn thể binh sĩ ;

— phổ biến các môn ăn bổ dưỡng trong giới cần lao.

Đồng thời với các chương trình hữu hạn đó, lợi dụng triệt để phòng nghiên cứu thực phẩm hiện có nhưng thiếu chuyên viên, đặt một kế hoạch và nhất là một kỳ hạn cho công cuộc khảo cứu.

★

Thưa Quý Vị,

Nói thì có thể hay, nhưng có bột mới quậy thành hồ. Mọi việc cần đến tài chánh. Ngân quỹ Quốc gia trong năm 1961 chỉ dành 4,2% cho ngành Y tế toàn quốc.

Thật là quá ít ỏi. Nhưng con số vẫn là một chứng cớ hiển nhiên, như đánh dấu cột. Tôi cũng xin lưu ý Quý Vị là 4,2% là tỷ số đối với ngân sách dân sự, ngoại trừ nhân sách quốc phòng. Sự kiện nầy lại chứng minh thêm sự ít ỏi nói trên. Quý vị cũng như tôi, hoạt động cho một Đại Hội Khoa học Kỹ-thuật chỉ có thể tỏ ra một ước nguyện : *tăng cường ngân quỹ cho các chương trình hữu ích cho nhân giống như y tế, giáo dục.* Tôi thiết nghĩ nếu công phu gói ghém, con có thể tiết-kiệm nhiều khoản khác, để thêm ngân quỹ cho y tế, cũng như giáo dục và kinh tế nông thôn, ba ngành then chốt *tương lai* xứ sở.

★

Đề tồng kết bài thuyết trình nầy, quý vị chắc đồng ý với tôi là nền y tế nước nhà còn thấp kém quá.

Tương lai của nòi giống dì đồi với sự phát triển y tế nói riêng, xã hội nói chung.

Như vậy trong tầm hoạt động của nhà cầm quyền cũng như toàn dân cần hưởng nhiều về các hoạt động nhân xã hội.

Phát triển một cách mạnh mẽ ngành y tế không những là phục vụ dân tộc, mà giúp không ít — nếu không phải là nhiều vào công cuộc vãn hồi an ninh.

Thưa Quý Vị,

Đề một phần nào chứng minh ý kiến của tôi vừa trình bày về sự cấp tốc cần tổ chức đào tạo y sĩ, chống thoát những nỗ nếp cũ mà chính những nhà tu tường xưa đã dần dần xô bồ để theo đuổi kịp đà tiến triển các nước khác, tôi xin đưa ra ý kiến của Giáo sư Robert Debré đăng trong tuần báo Express ngày 21-7-1960, để mở tập hồ sơ của y khoa Việt Nam. Đề chứng minh rằng khoảng 38 40 tuổi, bố đã bị cần cối đã làm đuổi ở công hậu-trong lúc mà đáng lẽ ra họ phải có nhiều năng xuất nhất.

★

Giáo sư R. Debré nói :

« Tôi cương quyết nghĩ rằng sau nầy những sự cải cách trong tâm điểu dưỡng đại học trong lai sẽ được chỉ định không phải qua kỷ thi cử. Muốn đạt tới đích đó, trước hết phải sửa đổi những tập quán, sửa từ những đầu óc bề đăng, những lạm dụng địa vị, tất cả một hệ thống tôi đã ép dụng từ trước mà tôi tự nguyện sẽ cố gắng bài trừ khi về hưu trí ». Giáo sư đem ra một số biện chứng như :

—Từ hai mươi lăm năm nay Mỹ quốc đã được mười phần thưởng Nobel về y học, Anh quốc 7 lần, Đức quốc 4 lần, Thụy Sĩ 3 lần, Ý, Áo; Bỉ đạo Nhà-Uy-Gia lại 1 lần. Nước Pháp không được một phần thưởng nào. Trong vòng ba mươi năm gần đây không có một nhà thông thái « Pháp » nào đã thực hiện một phát minh quan trọng về y học hay sinh vật học Tiên thực tế, những sinh viên ngoại quốc không còn đến theo học những ngành đại học của chúng ta.

Văn bằng Y khoa Bác sĩ Pháp không được Hội Y học Hoa Kỳ công nhận thế mà những văn bằng của Genève, Leyde hay Louvain thì được coi như có giá trị. Nên y học Pháp trải qua thời kỳ cần cối.

—Chương trình y học thường rất nặng nề và phương diện kiến thức cần bản.

— Thầy người thiếu giáo sư (bên Hoa Kỳ số lượng sinh viên tối có một giảng sư). thiếu dụng cụ (vì thực tập cũng như về phim ảnh, vô tuyến truyền hình v.v..) thiếu trợ sở (300 sinh viên chen chúc nhau chung quanh một giảng viên thính thoảng mới trình bày một bệnh nhân ở giảng đường). thiếu khảo cứu gia (đến nay chưa có một quy chế nào có giá trị qui định khoa thủ lao xứng đáng để tính cho những người muốn nghiên cứu).

— Thói lạm dụng địa vị và đề bề đăng: thì sang ngoại trú đã lo tăng giao dịch cá nhân và gửi gắm vì rất có ảnh hưởng đến kết quả kỳ thi nội trú về sau. Nếu họ định hướng chức nghiệp về bệnh viện, họ sẽ phải chọn ngay thầy đỡ đầu và chú trọng đến những vị có nhiều thế lực trong ban giám khảo kỳ thi thầy đỡ đầu bao giờ cũng là người thân. Muốn giữ phong thế, một khi chọn là giảng viên, không nên có nhiều khách hàng quá. Khi chưa có tên tuổi và đang cần lả thuộc ông thầy mình chọn mà đã điện xe Hoa kỳ thì có lẽ là khiêm nhã. Phải làm công việc của thầy chỉ bảo. Phải làm công việc khảo cứu của thầy. Họ viết những ấn phẩm do thầy kỷ.

Nói tóm lại là lối giao thiệp trên đây phụ thuộc một mối tình phụ tử lối thích chứ không tiếu biểu một công tác tập thể thực sự và trong đó ông thầy huấn luyện những phần tử một ngày kia sẽ kế nghiệp ông ta. Lề lối quan liêu và sự lệ thuộc không để cho tinh thần được thành thơi tiến việc nghiên cứu người-ta sống bằng những miếng bánh vụn của thầy.

Mọi việc đều đình lại để đợi được cuộc thi danh tiếng nầy. Mới số được bổ dụng ở sở các bệnh viện vào khoảng 38 40 tuổi, bố đã bị cần cối đã làm đuổi ở công hậu-trong lúc mà đáng lẽ ra họ phải có nhiều năng xuất nhất.

★

Có những phương thuốc gì trị những bệnh trạng nói trên :

Thoạt tiên ta có ý tưởng nặn bỏ những cuộc thi giả hiệu kia: quyết định giá trị nghề nghiệp một y sĩ 40 tuổi vào một sự may rủi của một thi viết hay vấn đáp thì thật là nhực nhã.

Còn gì đàn đị hơn là thay thế những sự thị cử đó, khi được rồi là một hình thức giả dối tuyển lựa, mà bề ngoài không còn đánh lừa được ai nữa, bằng một hiệp đồng tuyển trạch đơn thuần, ở các nước Anh Mỹ giáo sư và trưởng phòng bệnh lý bổ dụng thầng những giảng viên và những vị kế nghiệp tùy theo khả năng.

Gạt bỏ thói lợi dụng địa vị, người ta sẽ thực hiện được một tiến bộ.

Nên trù tính một sự canh tân toàn diện, một sự cải cách hoàn toàn những chế độ cũ.

(Trích ý lấy của một đồng nghiệp địch nguyên văn bài báo EXPRESS)

Qui Bà có thai, nên dùng thuốc
DƯỠNG-THAI CHI BỬU La-vạn-Linh
Trị : các chứng ụa mửa, đã dượi bứn thân, mỏi mệt, bón. Thông phát hành : phú thuốc La-vạn-Linh La-Chánh 532 Đông-Khánh Cholon (có đã bán ở các đại lý Việt Hoa) K.N.S. 221 N. 21-7-62.

Thuốc Dưỡng Thai Chi-Bửu La-vạn-Linh
Qui bà sẽ được khỏe khoắn nhẹ nhàng, hết thai không mệt, giảm bớt đi đau thời sanh nở đau thấp, an bổ cũng mạnh... (có bán khắp nơi) La - Chánh 532 Đông Khánh Cholon K.N.S. 37 N. 17-7-62.

AI BỊ BỊNH SIÊNG ! AI BỊ HO
Dùng thuốc Siêng Ho : QUẢNG-AN-TIÊN
TRỊ : Các chứng Siêng lâu năm, ho cảm, ho đàm, ho khan, ho gió, đau cổ họng tiếng, ho nhiều hơn đêm, mất ngủ, mới chứng ho cảm người lớn; nên dùng thuốc CAO-HỒ QUẢNG-AN-TIÊN.
Thông phát hành : Nhà thuốc QUẢNG AN HÒA 169 Lê văn Duyệt Saigon (Có đã bán ở các Đại lý Việt Hoa) K.N. số : 570 ngày 8-11-62 và S. 198 ngày 31-7-62.

THUỐC BỔ THẬN
CƯỜNG THẬN TINH QUẢNG-AN-HÒA
TRỊ : đau thận, suy thận, đau lưng, đái dầm, ù tai mờ mắt bãi hoãi mỏi mệt, di mộng hoạt tinh, suy yếu cơ thể, ta ngã thất thường.
Thông phát hành : LÝ TRÁC thú thuốc QUẢNG AN HÒA 169 Lê văn Duyệt Saigon (Có bán ở các đại lý Việt Hoa) K.N. số : 196 ngày 31-7-62.

SỐ 1.086

KHÓI SÓNG

Truyện dài của LÝ - THẮNG

Phủ mỉm cười :

— Sai ! Lúc ấy tôi có mặt ở đấy.

— Thật ra thì cậu ấy bảo sao ?

— Lúc ấy đang ăn chão tối. Chẩo nấu bằng thứ gạo gì hức quá. Mọi người đều kêu. Một cậu, tôi không nhớ là ai, nói tăng hôm trước vừa sang Trung ương thăm một người bạn lớ đội cận vệ của ông Ve-ra-pan Anh nay mục cho một bát chẩo gạo hàm đậu đen. Hỏi ở đâu, thì anh cận vệ bảo là lạnh, tự thết bộc mấy thăng quan Tàu của thôi. Lúc ấy Đội trưởng Kỳ mới nói như thế nầy, để tôi nhớ lại đúng cho anh nghe : « Phải lúc đang tiếc tăng vội nhau chúng nó ở ngoài kia chúng nó hướng đến một trăng liên thanh hay rót cho mấy phát mọc chết vào thì mới sướng ».

Phủ giải thích thêm :

— Chúng nó, mà đội trưởng Kỳ nói đấy, là sụi Vem chứ không khiêu anh ta.

Không thấy viên Chi huy sứ nói gì thêm, anh chỉ tên người thứ hai có đánh đầu và tiếp :

— Còn anh chàng Cảnh nầy thì tuy ít nói nhưng hay nổi cục. Cái ấy ai giảng biết. Anh ta người xứ Nghệ mà. Số điều là biên nay Cảnh đang sốt rét nặng. Anh ta yếu lắm, nằm bệt một chỗ. Mấy hôm nay các anh em khác phải lấy chão về tận nơi cho mà ăn.

Chỉ huy sứ nói nho nhỏ :

— Cảnh thì tôi biết thế rồi. Nó ít kêu ca nhưng bản tính lầm. Chắc là nó đã ghét nó nên báo cáo đây. Tuy vậy cũng xin anh để ý cho. Theo chỗ tôi biết thì có những người bị bệnh sốt rét hành đến nỗi con điên. Chúng ta cũng nên để phòng trường hợp ấy.

Phủ lắc đầu và cười :

— Anh đừng lo về Cảnh. Bây giờ nó yên đến nỗi tôi không tin rằng nó có thể cầm vững khẩu súng hay nếm quả lựu đạn ra quả ba thước.

Chỉ huy sứ gật đầu nhẩm mạnh :

— Biết thế, nhưng cũng xin anh để ý cho hoặc là cất một số anh em mà anh tin cẩn canh chừng cho khỏi xảy ra chuyện bất ngờ. Chắc anh cũng biết rằng khi nổi con điên thì người yếu cũng trở nên mạnh khác thường.

— Cũng có thể như thế. Anh đã nói vậy thì tôi sẽ lo phân tới và anh lo phần anh. Nhưng tôi nhắc anh điều nầy. Nếu chúng ta để cho việc đó phòng trừ nên quá lộ liễu thì chúng không gì chúng ta xu giục kẻ khác làm bậy đấy nhỉ.

Mắt sáng lên, Chỉ huy sứ vỗ lấy câu nói ấy :

— Đúng thế. Đúng như thế. Đúng như thế. Chúng ta phải lấn đáo làm mới được.

Bận thêm một số chi tiết không quan trọng khác rồi hai người chia tay, ai về chỗ ngủ của người nấy.

Mặc dầu mấy tháng nay Phủ sut cần khá nhiều vì thiếu ăn nhưng anh vẫn thấy trong mình khoẻ mạnh.

Sau trận ốm nặng hồi cón ở Yên Bái đường như anh đã được miễn nhiễm đối với vi trùng sốt rét. Nhiều anh em khác đã ngã lên ngã xuống vì nước nặng. Anh không nhớ là Chi huy Mạnh đã bảo nhưng anh đã nhớ ở một loạt thuốc 914 tiêm hồi đó. Anh vẫn gửi được thói quen tết lãnh là đặt mình xuống bất cứ ở chỗ nào anh cũng ngủ ngay được. Nhưng chúng vài tuần nay, anh mắc phải tật hay tỉnh dậy bạn đêm.

Tật ấy gây ra bởi hai nguyên nhân mà anh tìm thấy ngay : đói và rét. Được cái là mỗi lần tỉnh dậy như vậy, anh vẫn ngủ lại ngay sau mươi mười lăm phút.

Nhưng đêm ấy Phủ giật mình tỉnh dậy lần thứ nhất chưa phải vì đói cũng không phải vì rét. Anh trông như vừa có một trăng sáng nổ bắn gần đánh thức anh dậy. Vẫn nằm nghiêng và hai tay ôm đầu nhìn lên nhưng anh ngóc đầu nhìn thử đã nghe có hơi hướng mùi nhà binh mà anh đoán là đạn nếu liền ngay lập tức anh lấy điều nằm bằng Thompson của anh đưng sẵn ở đấy.

Mắt mở trừng trừng trong bóng tối hoàn toàn, anh ngoảnh mặt sang bên phải. Tiếng súng tự phía ấy đưa về và nghe khá gần. Rồi là ở phía bờ sông, không gần cho và chưa sang tới Cốc Lếu. Thế là có người chết. Đạn chỉ còn ít, súng lại cũ, nên đã có người lệnh cho tất cả các đơn vị và các người các cấp là chỉ được phép bắn khi nào không thể dùng lưỡi lê hay dao gươm và với điều kiện là mười phần chắc trúng cả mười.

Một phút qua đi yên tĩnh không có tiếng nổ thêm mà cũng chưa có hiệu báo động. Anh nghĩ tới Hệ nhóng toàn tinh giữ cầu.

Anh buông súng của mình và rất nhẹ anh ngồi lồi lại phía sau, lưng tựa vào tường. Mặc gạch lanh buốt đầy lưng anh ra. Anh với tấm áo da dùng thay chăn đặp mà lúc tỉnh dậy anh đã gạt sang bên. Anh trùm áo lên vai. Anh ngồi yên như vậy nằm phút rồi mười phút. Không có gì khác lạ nữa. Như vậy trước sau anh đã nghe thấy có hai trăng tiếu liên. *(Mai tiếp)*

Tự Do

TIN TỨC TIN TỨC TIN TỨC TIN TỨC

Thủ đô và các tỉnh

BÁC SĨ THƯƠNG TRỰC

THỨ BẢY 29-12-1962

TRƯA : 13g. đến 15 g. CHIỀU : 19g. đến 6g. sáng hôm sau

B.S Phang Minssao 65, đường Lương-như-Hoc Cholon

Nguyễn-hữu-Phiêm 237, đường Trương minh-Giảng Saigon

Nữ Nguyễn-bích-Tuyết 26, đường Nguyễn-cư-Trinh Saigon

Nguyễn-minh-Tâm 47, đại-lộ Cộng-Hòa (Nancy) Saigon

★ Một thanh niên đâm trọng thương 2 em nhỏ. — ĐÀ NẴNG.— [illegible] Nguyễn-văn Bông chánh quán Thừa Thiên, ngụ tại [illegible] đường Phan-Châu-Trinh, đã đâm trọng thương 2 em nhỏ em là Điểu 10 tuổi và Hồng 12 tuổi trú tại 177 Đốc lập Đà Nẵng. Em Điểu bị một nhát lưỡi cưa đâm em Hồng bị nhiều nhát cũng thế sau. Nhà chức trách liền đến nơi lập biên bản, đưa 2 nạn nhân vào bệnh viện Đà Nẵng. Động thời điều tra không rõ bởi. (H.Nh.)

★ Đi dạy vợ... ĐÀ NẴNG.— Ngày 23-12-1962. lúc 9 giờ. Đinh văn H. 14 tuổi QĐVNCH. trú tại đường Hoàng Diệu, đã dụ ngăn oanh vợ rồi đẩu con trái vợ vào gốc cây cao tược đau. Người ông H. cố vợ là Nguyễn thị Kh. trú Xuân, chánh quán Thừa thiên. Hai vợ chồng ấy ở chung nhà cùng một cửa, nhưng thời gian gần đây chồng kh. thường bỏ con đi vắng nhà trong lúc ông H. thì hành công vụ ở xa. Do đó những lần về nhà cãi gây nhau H. không thay vợ ở nhà nên đã nghi. là vợ ngoại tình. Vào lúc 17 giờ ngày 22-12-1962 Đinh H. về nhà không thấy vợ, tìm kiếm mãi không có dấu vết. Đến 20 giờ H. cho là vợ đi ngoại tình, sau mọi hiều cái và vợ tự, ông H. đã đưa sang đánh tuốt đến vợ, rồi trói vợ vào gốc cây khế cao tược đau. Hàng xóm thấy thế tình Canh nên. Nhà chức trách đến nơi xét ra nội vụ lập biên bản.(H.Nh)

★ Bắt quả tang vợ ngoại tình, cho đeo bảng đi biểu diễn. — LUNG A.— Ông Cao văn P. 38 tổ vợ là Huỳnh thị X. 30, đều ngụ tại ấp Đông Lợc, xã Mỹ Thạnh Đông ngụ P. bán đi làm xa nhà, nhà vợ ông đã lén ra tình với một thanh niên cùng xóm. Việc bị ông P. ở xa. Vào ngày 25-12-62 ông đã tính bắt được quả tang vợ ông và tên ngoại tình « mèo mỡ ». Mẫu ghen nổi lên, ông rút ooi gian phu dâm phụ lại lấy dao gạch mặt cả mặt và lính lang. Đoạn ông lại bắt hai người phải đeo bảng có biểu diễn xóm để Đông bao coi. (L.A)

★ Tức đến chết vì không đòi được nợ. — LONG AN — Nguyễn thị Anh 26 tuổi, ngụ ấp Lân An, quận Cần Đước (Long An) chặt tối 25-12 đến nhà bà Huỳnh thị Tực đòi tiền bán chịu cá tử tiu. Thay vì thanh toán xong phẩm, chủ Tiểu-lại chực tức chị Anh bằng cách nói đua : « Cô ở đây mà chưa chịu trả cá rồi thì phải ». Không ngờ chị Anh nóc thật nên sau khi la lên mấy câu : « Tức muốn chết lắm » rồi xỉu bất tỉnh. Lúc bây giờ cô bà Đoàn thị Hiếu, Lê thị Ngưu và Huỳnh thị Lường trông thấy vội chạy vào phanh viện cứu cứu sống vô hiệu (H-1-1)

★ Giựt đồng hồ của khách xem cinê. — BÔ THÀNH.— 5 giờ chiều 25-12 ông Nguyễn công H. 48 tuổi, hộ vụ nhà ở cư xá LÊ Gia Phu Thọ, tới rạp B.N Đường Trần hưng Đạo mua vé vào coi hát. Thình lình chen lấn đám đông gần lưu lưu chiếc đồng hồ Omega trị giá trên 10 ngàn đồng tầu thoát. Ông ngy liền đi tình nhà chức trách. Quan hắt lưong đang bi truy xét gắt.

★ Vì phen dâm chồng bằng kéo lũng nách. — GIA ĐỊNH. 2 giờ chiều 27-12, Nguyễn văn Th. 30 tuổi, ngụ tại đường Hùng Vương (Hà Nghệ) bị cô vợ đâm lũng nách bằng kéo được chở đến bịnh viện cứu cấp. Theo lời cô bà con ở gần cho biết, nguyên do vợ anh ghen cho anh có nhơn nên gây lộn rồi đang cơn tức giận chị dùng kéo đâm chồng.

★ Một nữ sinh bị xe đụ tại đường cấm chết... GIA ĐỊNH — 10 giờ tối 27-12. Cô Võ thị Minh 16 tuổi nữ sinh, con ông Võ văn Mạnh ở số 322/1 đường Ngô đình Khôi (Phú nhuận) đang đi tiền đường Võ Tánh ngang lăng Hàm Mưu, bỗng bị chiếc xe du lịch đụng té xuống đường vô cùng bất tỉnh. Nạn nhân được đưa vào bịnh viện cứu cấp. Nhưng vì vết thương quá nặng nơi đầu nên qua 12 giờ thì cô Minh tắt thở. (P.T)

★ Ngày vô nơi thì lấy học bổng viện trợ Mỹ 1963. — SAIGON.— Bộ Quốc gia Giáo dục thông cáo : Công như mọi năm, một kỳ thi để lựa ứng viên hưởng học bổng Bộ Giáo dục viện trợ Huế Kỳ đợt cấp trong năm 1963, sẽ tổ chức tại hai đô thị Saigon và Huế. Các thí sinh đã ghi tên đơn «Xin thi tại Saigon», sẽ thi vào sáng thứ Sáu 18-1-1963, hồi 7 giờ 30 sáng tại Trường Sư Phạm Saigon, số 280 đường Thành Thái. Đối với các ông viên sinh thi tại Huế, sẽ nói đến sáng đó 22-1-1963, hồi 7 giờ 30 sáng tại Trường Quốc Học Huế. Các ông đó 22-1-1963, hồi 7 giờ 30 sáng tại Trường Quốc Học Huế. Các ông đó thí sinh nào muốn đổi thi phải mang theo giấy tiến mực, thì học sinh cũ đến bình hoặc thi các năm trước. Thiếu thì học sinh đến bình hoặc thi năm cuối ông viên sẽ bị Hội đồng Giám khảo không cho vào phòng thẩm thi.

★ Mới nửa mết đã ham mê cờ bạc... BÔ THÀNH.— Ông Lê văn B. buôn bán nhỏ ở đường Phan Đình Phùng, có cô con trai Lê văn V. 16 tuổi, cho đi học ở trường Trung học Gia Định Saigon và Phú Thọ, khoang thiết học hành. Thừa lúc vợ chồng ông B. đi vắng, cậu quý tử lại vô rạp đã đục trong nhà cầm bàn bạch để lấy tiền đánh bạc. Khi hết lại vô rạp đã đục trong nhà cầm bàn bạch để lấy tiền đánh bạc. Khi hết tiền lại tuồn vô nhà, bắt chu mọi phải đưa nhà ra, Chiều 25.12 V. lại đưa tiền lại tuồn vô nhà, bắt chu mọi phải đưa nhà ra, Chiều 25.12 V. lại đưa tiền lại tuồn vô nhà đánh bạc. Khi vợ chồng ông B. về nhà trông thấy mấy thằng đang vô nhà đánh bạc. Khi vợ chồng ông B. về nhà trông thấy mấy thằng đang vô nhà đánh bạc. Khi vợ chồng ông B. về nhà trông thấy tay lo, thì không ngờ cậu con quý vắc ngay đao rượt chém ầm ầm mấy thằng bạc. Vợ chồng ông B. vô nhà thì mấy thằng bạc đã chạy mất. Vợ chồng ông B. về nhà trông thấy cảnh tan hoang nên bắt con đem vô nhà cho B.L.T. Tại đó. 10. nữ Bình Hòa đi đây vô, đến vào nhà gặp con chào